

**Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет**

**РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ МІЖВУЗІВСЬКОГО
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СЕМІНАРУ**

(Київ, 15 лютого 2024 року)

Київ 2024

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

УДК 004.8:81'243
Р 68

Роль штучного інтелекту у вивченні іноземних мов
Р 68 [Електронний ресурс] : тези доп. Міжвуз. наук.-метод.
семінару (Київ, 15 лют. 2024 р.) / відп. ред. А. Г. Латигіна. –
Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – 91 с.
ISBN 978-966-918-111-4
DOI: 10.31617/k.knute.2024-02-15

Висвітлено нагальні проблеми, пов'язані з можливостями та викликами штучного інтелекту в умовах дистанційного навчання. Розглянуто переваги та недоліки використання ШІ у вивченні іноземних мов, етичні засади цифрової освіти.

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 004.8:81'243

Редакційна колегія: А. Г. Латигіна (відп. ред.), зав. каф. іноземної філології та перекладу, доц.; К. В. Богатирьова, доц.

Відповідальний за випуск К. В. Богатирьова, доц.

ISBN 978-966-918-111-4

© Державний торговельно-економічний університет, 2024

ЗМІСТ

Латигіна А., Латигіна Н. Іноземна мова і штучний інтелект: pro et contra	6
Богатирьова К., Розум А. Вектори особистісного зростання у XXI столітті.....	9
Боровик К. Штучний інтелект в освіті	13
Буленок С., Дубініна О. Використання штучного інтелекту у процесі навчання іноземній мові студентів ЗВО.....	15
Ворначев А. Дистанційне навчання англійської мови студентів економічних спеціальностей та роль у ньому інтерактивних інтернет-платформ (на прикладі платформи MyEnglishLab)	18
Галаган В. Використання штучного інтелекту у вивченні іноземних мов	21
Гарбуза Т., Дружченко Т. Використання штучного інтелекту для імітації реального спілкування іноземною мовою.....	24
Гребінник Л., Коваленко Л. Трансформація ролі викладача іноземної мови в епоху штучного інтелекту	26
Зайцева І., Висотченко С. Вплив штучного інтелекту на вивчення іноземних мов	29
Зварич І. Штучний інтелект у процесі вивчення іноземної мови в університетах України	32
Клименко Т. Використання ChatGPT для вивчення іспанської мови: переваги та недоліки	36

<i>Котелевець А., Харитоновна Д.</i> Академічна доброчесність VS штучний інтелект у викладанні іноземних мов	38
<i>Кохан О.</i> Застосування технології штучного інтелекту під час вивчення іноземної мови.....	41
<i>Kushmar L., Kolot L.</i> ChatGPT for English Language Learning	44
<i>Малиновська І.</i> Сучасність освіти: штучний інтелект у мовному навчанні	49
<i>Мартинюк В.</i> Системи III в середовищі іншомовної освіти 4.0	52
<i>Михайлова Н.</i> Штучний інтелект: новий етап у вивченні іноземної мови	54
<i>Мірошник В.</i> Перспективи застосування штучного інтелекту в навчанні іноземним мовам: виклики та можливості.	57
<i>Нукутенко О., Мalyк Y.</i> ChatGPT as a Tool to Develop Students' Communicative Competence in English	60
<i>Недашківська Т.</i> Віртуальні асистенти у процесі вивчення філологічних дисциплін ...	63
<i>Прима В.</i> Штучний інтелект у вищій освіті.....	66
<i>Рудешко Є.</i> Штучний інтелект та нові можливості для інновацій у вивченні іноземних мов	68
<i>Soshko O.</i> Benefits of Artificial Intelligence in Language Learning	70

<i>Титаренко А.</i> Застосування штучного інтелекту та чат-ботів під час вивчення іноземної мови	73
<i>Тригуб І., Власенко Л.</i> Chat GPT як модуль штучного інтелекту	77
<i>Khmil O.</i> The Transformation of Language Learning through the Application of Artificial Intelligence.....	79
<i>Цимбал С.</i> Самостійне вивчення іноземної мови за допомогою ШІ	82
<i>Tsymbol S.</i> Challenges of Language Learning.....	84
<i>Шевелько К.</i> Формування іншомовної компетентності засобами змішаного курсу з ділової англійської мови	86
<i>Яриновська К.</i> Прагматика використання штучного інтелекту при вивченні польської мови у ЗВО	89

ІНОЗЕМНА МОВА І ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: PRO ET CONTRA

Латигіна А.,

*доц., завідувач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Латигіна Н.,

*д-р політ. наук, проф., професор кафедри іноземної філології
та перекладу, Державний торговельно-економічний університет*

Сьогодні вже ні в кого не викликає сумніву те, що науковий прогрес відіграє значну роль у життєдіяльності суспільства, і найвищим його проявом є створення штучного інтелекту.

У 1956 р. Д. Маккарті вперше використав термін «штучний інтелект» на конференції в коледжі Дартмута, у Гановері (Нью-Гемпшир). Наступним кроком у розбудові теорії штучного інтелекту стала програма GPS (general problem solver). Основна її функція – розв’язання будь-яких логічних задач. Програма застосовувала методологію, відому як аналіз ціль – засіб, яка заснована на постійному визначенні, що потрібно зробити, та подальшому встановленні, як це можна зробити. Такий підхід дає змогу розв’язати прості задачі, проте його застосування задля виконання складніших завдань неефективне, і сама програма не виправдала своєї назви, справляючись лише з обмеженим, а не загальним колом простих задач. Приблизно на цей період припадають перші розчарування, зневіра у швидкому створенні комп’ютерних систем, здатних мислити нарівні з людиною.

Відомий британський вчений професор С. Хокінг застерігав, що поява повноцінного штучного інтелекту може стати кінцем людської раси. Він стверджував, що швидкість перебудови штучного інтелекту набагато швидше аналогічної швидкості людей, обмежених повільною біологічною еволюцією, і з часом людям буде все складніше конкурувати з штучним інтелектом.

У липні 2017 р. керівництво соціальної мережі «Facebook» відключило свою систему штучного інтелекту після того, як машини стали спілкуватися власною, неіснуючою мовою, яку люди не розуміли: система використовувала чат-боти, які спочатку створювалися для спілкування з живими людьми, але поступово почали спілкуватися між собою. Спочатку вони спілкувалися англійською мовою, але пізніше почали листуватися мовою, яку вони самі створили в процесі розвитку програми. Незважаючи на це, М. Цукерберг переконаний, що «в найближчі п’ять або десять років штучний

інтелект буде робити життя тільки краще», «технології завжди можуть бути використані як для гарного, так і для поганого. Потрібно бути обережним щодо того, що саме ти створюєш, як ти це створюєш, і як воно буде використовуватись».

В наш час штучний інтелект трактується наступним чином: як можливість системи автономно підбирати найбільш якісний варіант вирішення проблеми з набору наперед визначеного набору варіантів; як здатність автоматизованої системи або комп'ютерної програми виконувати функції людини, приймаючи оптимальне рішення на основі аналізу зовнішніх чинників та з урахуванням життєвого досвіду людства; як вміння вирішувати складні завдання; як здатність до навчання, узагальнення і аналогій; як можливість взаємодії із зовнішнім світом шляхом спілкування, сприйняття й усвідомлення сприйнятого, як наука і технологія, здатна відтворити процеси мислення людського мозку та направити їх на створення і обробку різних комп'ютерних програм, а також інтелектуальних машин, здатних повністю замінити та спростити людську роботу.

Серед дослідників штучного інтелекту прийнято розрізняти два його типи – слабкий та сильний. Перший передбачає можливість виконання лише вузького переліку завдань. Прикладами таких систем є мобільні додатки для голосового управління Google Assistant, Аліса та Siri, які дозволяють віддавати голосові команди операційній системі і отримувати зрозумілу відповідь, тобто ці додатки виконують певний перелік функцій. На противагу цьому, сильний штучний інтелект здатний виконувати будь-яке людське завдання, проте подібної системи штучного інтелекту ще не створено, але здійснюються розробки в цьому напрямку.

Якщо говорити про можливості міжнародної взаємодії, які дає штучний інтелект, то це, насамперед, ті, які сучасні вчені констатують у якості ключових «стовпів», які сьогодні формують вектор суспільного розвитку – освіта та медицина.

У проєкті «Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні» його визначають як «властивість систем коректно інтерпретувати зовнішні дані відповідно до поставленої мети, навчатися з таких даних та використовувати результати навчання для досягнення поставлених цілей, у тому числі зі збирання та використання нових даних шляхом взаємодії з навколишнім середовищем». У цьому сенсі, завданням освіти має бути підготовка фахівців, здатних розробляти і використовувати системи, що мають таку властивість. Саме тому характеристика іншомовної компетентності як спеціальної компетентності включає вміння класифікувати професійні завдання із

подальшим розв'язанням і вибором певного технічного засобу під час вивчення мови й уміння управляти специфічною знаково-символічною системою в різноманітних формах і різноманітними способами.

Аналітики Gartner виділяють п'ять, найбільш ефективних пропозицій впровадження штучного інтелекту в освітній процес ЗВО щодо вивчення іноземної мови:

1. Додатковий інтелект (це засоби автоматизації, які сприяють підвищенню продуктивності розумової праці людини. Вони допомагають організувати «партнерство» між здобувачем освіти та штучним інтелектом, в якому першість надається людському фактору. Використання штучного інтелекту допомагає зменшити кількість помилок у процесі виконання завдань. Ефективною при цьому є застосування ІКТ для презентації й опрацювання навчального матеріалу, кейс-методи, ігрове моделювання у вивченні іноземних мов).

2. Чат-боти (віртуальний помічник; автоматичне спілкування із використанням чат-ботів ведеться за допомогою тексту або голосового повідомлення).

3. Використання мультимедійних технологій навчання. Принцип дії цих педагогічних технологій полягає в організації процесу навчання на основі формування іншомовної компетентності шляхом активізації модульних навчальних блоків під час вивчення мови за індивідуальною освітньою траєкторією (проведення практик, веб-семініарів, дидактичних ігор, реалізації проєктів освітньої програми).

4. Гейміфікація. Ігрові елементи використовують для студентів з метою набуття ігрових практик у неігровому контексті для залучення користувачів до вирішення проблем.

5. Яскравим прикладом застосування штучного інтелекту для ефективного вивчення іноземної мови є використання спеціально розроблених програм та додатків (наприклад, інтерактивна платформа MyEnglishLab від Pearson).

Варто також звернути увагу на активне використання так званих *speaking robots*, що є досить розповсюдженим та неймовірно популярним.

Таким чином, використання штучного інтелекту на заняттях із вивчення іноземної мови у ЗВО дозволяє створити заняття більш наочні та цікаві, підвищує інтенсивність навчального процесу, сприяє миттєвому зворотному зв'язку, формує мотивацію до пізнавальної діяльності, активізує розумові здібності, залучає до роботи пасивних студентів, формує абстрактне та логічне мислення і сприяє індивідуалізації та інтенсифікації навчання через самостійну роботу з цифровими ресурсами. Однак, на нашу думку, дискусійним залишається питання безпеки застосування штучного інтелекту.

Список використаних джерел

1. Зубенко О. В. Штучний інтелект і вивчення іноземної мови. Закарпатські філологічні студії, 2023. Випуск 27. Том 2. С. 80–85.
2. Вікторова Л. В., Кочарян А. Б., Мамчур К. В., Коротун О. О. Застосування штучного інтелекту та чат-ботів під час вивчення іноземної мови. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті, 2024. Вип. 32. Т. 2. С. 166–173.
3. Єфремов М. Ф., Єфремов Ю. М. Штучний інтелект, історія та перспективи розвитку. Вісник ЖДТУ. Серія «Технічні науки», 2016. (2(45)). С. 123–126.
4. Кадемія М., Візнюк І., Поліщук А., Долинний С. Використання штучного інтелекту у вивченні іноземної мови здобувачами освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми, 2022. С. 153–163.
5. Порохова О. Є. Сутність і проблематика штучного інтелекту. Одеса, 2019. 30 с.

ВЕКТОРИ ОСОБИСТІСНОГО ЗРОСТАННЯ У ХХІ СТОЛІТТІ

Богатирьова К.,

канд. філол. наук, доц.,

*доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Розум А.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Діджиталізоване суспільство стало синонімом ХХІ століття, яке характеризується надзвичайно швидким розвитком передових технологій, штучного інтелекту, мобільних комунікацій, цифрових та хмарних технологій, котрі кардинально змінюють сучасну архітектуру всього світу, мислення людей, їх світобачення, сприйняття ними навколишнього середовища та візію майбуття.

У 2017 році Організація Об'єднаних Націй окреслила основні глобальні цілі, які включають доступ кожної людини до освіти та здобуття компетентностей шляхом безперервного навчання (lifelong

learning) й чітко відповідають запитам планетарного простору, забезпечення сталого економічного розвитку через покращення зайнятості громадян та зростання сприятливого бізнес середовища, посилення згуртованості, підвищення мотивації як основного рушія особистісного розвитку, соціальної інтеграції через залучення індивідів до різноманітної громадської діяльності. Також була запропонована інноваційна модель освіти XXI століття, яка складається з когнітивного (критичне мислення, творчість, вирішення проблем), інструментального (прийняття рішень, переговори, співпраця), індивідуального (комунікація, стресостійкість) та соціального (повага, емпатія) вимірів [5]. Зазначена модель, у розробці якої брали участь представники різних міжнародних організацій UNICEF, International Youth Foundation, MERCY CORPS, Save the Children, WORLD BANK GROUP, ALFA TOUN International, Norwegian Refugee Council, UNFPA та інші, представляє бачення та реалізацію нової форми навчання, яка допоможе кожній людині швидко адаптуватися до середовища й вимог сучасності, легко використовувати глобальну мережу для пошуку інформації, втілення можливостей, генерування ідей, здобуття нових знань, які необхідні для успішної реалізації у соціумі.

У звіті Всесвітнього економічного форуму «The Future of Jobs» до 2025 року soft skills (м'які навички), а саме ефективна комунікація, командна робота, аналітичне мислення, емоційний інтелект, адаптивність, розв'язання проблем, креативність, критичне мислення, емпатія, тайм менеджмент, толерантність, етична відповідальність будуть одними з найнеобхідніших для успіху в кар'єрі [7]. Вміння взаємодіяти з різними людьми, використовуючи іноземні мови, які зараз вкрай необхідні для вирішення різноманітних задач, розв'язання нагальних проблем є своєрідним орієнтиром, який визначає компетентності людини у діджиталізованому середовищі.

British Council провело опитування щодо використання освітянами передових smart технологій у навчальному процесі й найпоширенішими причинами використання ШІ стали створення навчальних матеріалів (57%), допомога учням у практикуванні англійської мови (53%) та створення планів уроків (43%) [6].

Саме тому провідні компанії, які розробляють цифрові інструменти, швидко адаптуються до змін та потреб ринку і створюють багато сучасних продуктів, що значно спрощують процес опанування іноземними мовами, зокрема за допомогою штучного інтелекту. Приміром, платформа TALKPAL – своєрідний мовний репетитор (додаток) зі штучним інтелектом на базі GPT (пропонує занурюючі

захоптиві розмови, зворотній зв'язок у реальному часі, динамічне активне слухання та розвиток письмових навичок), яка нараховує 205923 користувача й пропонує більше 57 мов світу для вивчення [1].

На освітній платформі CASES є поради фахівців із Grade Education Centre щодо вивчення англійської мови з допомогою ChatGPT, а саме: нейромережа допоможе розширити словниковий запас (опанувати нові фрази, ідіоми, синоніми, антоніми, тематичні фрази для діалогів), покращення написання різних текстів, виправлення помилок, створення різних тестів для перевірки засвоєння граматичних правил, покращення вимови. Проте ChatGPT є лише інструментом, який може допомогти покращити знання, адже важливою для вивчення є комбінування різних способів – перегляд фільмів, прослуховування пісень, подкастів, цікавих тематичних відео (зокрема на каналі YouTube), комунікація з носіями мови, читання книг, газет, блогів, тощо [2]. Хоча штучний інтелект може бути корисним інструментом для навчання та практики іноземних мов, він не може повністю замінити людину в цьому процесі. Знання мови вимагає контекстуального розуміння, культурних відтінків та нюансів, а також індивідуального підходу та активної практики [4].

Варто зазначити, що сьогодні існує достатня кількість різноманітних ресурсів для вивчення мови. Анастасія Пономарьова, журналіст Highload, рекомендує різноманітні ресурси з відео та штучним інтелектом для самостійного вивчення англійської мови, а саме – платформи Business English Pod, Elllo, LOI English, Yesware, Speak&Improve, Hello Talk, сайт Engvid [3]. Є інформація про створення майже 70 найкращих мовних репетиторів на основі штучного інтелекту в 2024 році [9].

За спостереженнями Вікторії Єсауленко, директора з маркетингу ЮФ «Астерс» та бізнес-тренера, уміння спілкуватися з іншими людьми не просто важливе – критично важливе і затребуване завжди. Є небезпека, що світ настільки піде у віртуальну реальність і штучний інтелект буде все більше головним. Тому тих, хто зможе налагоджувати контакт з іншими, залишаться одиниці. Якщо це будете ви – професію завжди можна поміняти і все одно залишатися затребуваним. Вона також слушно згадала думку відомого американського письменника Дейла Карнегі, розробника власної теорії безконфліктного й успішного спілкування, яка полягає в тому, що формула успіху складається із вміння комунікувати (85%) та оволодіння професійними навичками (15%) [8].

Отже, життя кожної людини в діджиталізованому середовищі неможливе без комунікативної культури, адже це є базовою потребою

кожного, тому бажання налагодити контакт, ділитися досвідом, створювати нові проєкти, генерувати ідеї, опановувати smart продукти, вивчати іноземні мови стали векторами особистісного зростання й дозволять побудувати успішну кар'єру та бути конкурентноспроможними у мінливому світі XXI століття.

Список використаних джерел

1. Найефективніший спосіб вивчити мову. URL:<https://talkpal.ai/uk/>
2. 6 варіантів, як використати Chat GPT для вивчення англійської. URL : <https://cases.media/article/6-variantiv-yak-vikoristati-chatgpt-dlya-vivchennya-angliiskoyi>
3. З відео та штучним інтелектом: 9 ресурсів для самостійного вивчення англійської. URL : <https://highload.today/uk/z-video-ta-shtuchnim-intelektom-9-resursiv-dlya-samostijnogo-vivchennya-angliiskoyi/>
4. Штучний інтелект замінить вивчення іноземних мов? URL : <https://enguide.ua/magazine/shtuchniy-intelekt-zaminit-vivchennya-inozemnih-mov>
5. Reimagining Life Skills and Citizenship Education in the Middle East and North Africa. A Four-Dimensional and Systems Approach to 21st Century Skills. Conceptual and Programmatic Framework. URL: www.lsce-mena.org.
6. Вчителі англійської виступають проти штучного інтелекту: в чому причина. URL: <https://www.rbc.ua/rus/stylar/vchiteli-angliyskoyi-vistupayut-proti-shtuchnogo-1706114314.html>
7. <https://happymonday.ua/yaki-soft-skills-rozvyvaty-u-2024-rotsi>
8. Єсауленко Вікторія. Спілкуйся або помреш. Десять навичок, без яких не побудувати кар'єру в майбутньому. URL: [https:// biz.nv.ua/ukr/experts/obshchaysya-ili-vymresh-desyat-navykov-bez-kotoryh-ne-postroit-kareru-v-budushchem-50053762.html](https://biz.nv.ua/ukr/experts/obshchaysya-ili-vymresh-desyat-navykov-bez-kotoryh-ne-postroit-kareru-v-budushchem-50053762.html)
9. 70 Top AI Based Language Tutor Tools. URL: <https://topai.tools/s/AI-based-language-tutor>

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В ОСВІТІ

*Боровик К.,
старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Сьогодні штучний інтелект охопив практично всі сфери життя людини. Пошук інформації в інтернеті, виправлення помилок у друкованому тексті тощо здійснюється за допомогою штучного інтелекту. Таким чином, штучний інтелект може значно спростити життя людини, заощадити час, гроші та сили.

Штучний інтелект – це інтелект, яким володіють машини, за допомогою якого вони можуть виконувати різні функції за допомогою людини. За допомогою штучного інтелекту машини зможуть навчатися, вирішувати проблеми, планувати речі, думати тощо. Штучний інтелект, наприклад, є імітацією людського інтелекту машинами. У сфері технологій штучний інтелект швидко розвивається з кожним днем, і вважається, що в найближчому майбутньому штучний інтелект кардинально змінить життя людини і, швидше за все, покладе край усім світовим кризам, розібравши головні проблеми [1].

Наше життя в наш сучасний час багато в чому залежить від комп'ютерів. Уявити життя без комп'ютера практично неможливо. Комп'ютери потрібні нам у всьому, чим ми користуємося в повсякденному житті. Тому стає дуже важливо зробити комп'ютери розумними, щоб наше життя стало легшим. Штучний інтелект – це теорія та розробка комп'ютерів, які імітують людський інтелект і органи чуття, такі як візуальне сприйняття, розпізнавання мови, прийняття рішень і переклад між мовами. Штучний інтелект зробив революцію у світі технологій.

Штучний інтелект заощадив би багато нашого часу. Використання роботів зменшить людську працю. Наприклад, у промисловості використовуються роботи, які заощадили багато сил і часу людини.

У сфері освіти ШІ має потенціал бути дуже ефективним. Це може привнести інноваційні способи навчання студентів, за допомогою яких студенти зможуть краще засвоїти поняття. Вона стосується передусім інформатичної освітньої галузі, де варто розглянути принципи роботи систем штучного інтелекту, створити (натренувати) власні моделі, дослідити вплив якості даних на роботу цих моделей, обговорити етичні наслідки, потенційні упередження, які можуть виникати при бездумному використанні результатів роботи систем штучного інтелекту.

Тут критичним є розуміння потенційних викривлень, які можуть створюватись недостатньо якісними даними та непрозорими механізмами прийняття рішень [2].

Учителі та учні застосовують технології штучного інтелекту для підвищення ефективності освітнього процесу. Це може стосуватись як генеративного штучного інтелекту (генерування текстів, зображень, тестових питань, анотацій, презентацій тощо), так і предиктивного (аналіз успішності учнів та пропонування оптимальних стратегій її покращення).

До технологічних рішень на базі штучного інтелекту, які можуть допомогти організувати освітній процес, відносяться різноманітні інструменти оцінювання, продукування персоналізованих коментарів та відгуків, а також, для прикладу, системи створення та узгодження розкладів.

Важливо не забувати про необхідність критичного оцінювання згенерованих продуктів ШІ, а також про принципи академічної доброчесності при користуванні ними.

Учнів потрібно готувати до світу, у якому працює штучний інтелект. Його не можна ігнорувати, сподіватись на зникнення чи заборону. Штучний інтелект виконуватиме частину завдань у багатьох професіях.

Хоча штучний інтелект має потенціал революціонізувати багато галузей, він також викликає серйозні етичні проблеми. Однією з найбільших проблем є потенційний вплив на зайнятість. Коли машини стануть більш розумними, вони зможуть виконувати більше завдань, ніж раніше виконували люди. Це може призвести до значної втрати робочих місць, особливо в галузях, які значною мірою залежать від ручної праці. Інше занепокоєння викликає можливість використання ШІ для зловмисних цілей, таких як кібератаки або розробка автономної зброї. Є також занепокоєння з приводу можливості систем штучного інтелекту приймати упереджені або дискримінаційні рішення.

Список використаних джерел

1. <https://osvita.ua/school/method/91077/>
2. <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/suspilstvo/20231220-shtuchnyj-intelekt-v-osviti-yak-tehnologiya-vplyvaye-na-navchannya-v-ukrayinskyh-shkolah/>
3. <https://mon.gov.ua/ua/news/shtuchnij-intelekt-v-osviti-dlya-osvityan-dostupnij-novij-kurs-pidvishennya-kvalifikaciyi>

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ СТУДЕНТІВ ЗВО

Буленок С.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Дубініна О.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Штучний інтелект (ШІ), як напрям сучасної науки, наполегливо проникає у повсякденне життя, стає невід'ємною частиною будь-якої сфери економіки, медицини, а також відіграє дедалі вагомішу роль в освіті, зокрема у вивченні іноземних мов.

Майбутнє вищої освіти нерозривно пов'язане з розвитком нових технологій і обчислювальних потужностей інтелектуальних машин. У цій сфері досягнення в галузі ШІ відкривають як нові можливості, так і породжують низку проблем, які можуть докорінно змінити управління і внутрішню архітектуру ЗВО. Можливість спілкуватися і керувати комп'ютерами за допомогою мислення та перспективи ширшого застосування ШІ у навчанні іноземним мовам у ЗВО розглядаються сьогодні як справжня технологічна революція, яка кардинально змінить структуру вищої освіти в Україні.

Однак, існує можливість виявлення не тільки позитивного впливу ШІ на систему освіти, а й якихось негативних тенденцій, які розглядають технічний прогрес, як рішення або заміну здорових, наповнених людськими цінностями педагогічних рішень елементарними комп'ютерними алгоритмами.

Професор Ф. Паскаль у своїй знаменитій книзі «Суспільство чорної скриньки» зазначає, що рішення, які раніше ґрунтувалися на людській рефлексії, тепер ухвалюють автоматично, програмне забезпечення кодує тисячі правил та інструкцій, що обчислюються за частки секунди. Дослідник показує, що сьогодні складається не тільки квазіконцентрована і потужна монополія на ці рішення, а й навмисне приховування прозорості алгоритмів, а також того, з якою метою вони використовуються. Це завуальовано підноситься як нормальний стан фактів, природний устрій епохи Інтернету, але така ситуація може призвести до дуже небезпечного зосередження незаперечної влади, тому що в інформаційному суспільстві влада визначається володіннями інформацією. Той, хто керує алгоритмами, керує

рішеннями ШІ, отримуючи безпрецедентний вплив на людей і кожен сектор сучасного суспільства [3, с. 81].

ШІ проникає у ЗВО разом із допоміжними технологіями, тобто такими комп'ютерними програмами, які дають змогу у процесі навчання іноземним мовам перетворювати текст у мову і мову у текст, здійснювати масштабування, прогнозування тексту, перевірку орфографії та запускати пошукові системи. Ці технології нині створюють умови для навчальної взаємодії студентів у всьому світі, розширюючи можливості, що відкриваються для навчання і проектування освітнього досвіду.

У зв'язку з цим науковий інтерес до штучного інтелекту як потенційно ефективного напряму розвитку цифрових технологій у навчанні іноземним мовам постійно зростає. Штучний інтелект у ЗВО – це одна з технологій цифрового навчання, що прагне копіювати роботу людського мозку, а тому здатна виконувати найпростіші завдання логічного характеру, вести спілкування з учнями іноземними мовами, моделювати різноманітні професійні ситуації іноземною мовою, опрацьовувати великі обсяги іншомовної інформації.

Отже, переваги ШІ у процесі навчання іноземним мовам незаперечні:

- розширення можливостей для продуктивної іншомовної комунікації;
- врахування індивідуальних особливостей та інтересів тих, хто навчається, їхнього рівня володіння іноземною мовою;
- мотивація студентів до вивчення іноземних мов і мовних явищ, тощо.

Переваги впровадження ШІ у навчання іноземним мовам у ЗВО можуть бути вражаючими, а саме:

1. Індивідуалізація та персоналізація освіти. Завдяки використанню ШІ під час вивчення іноземної мови можна враховувати потреби кожного окремого студента. За допомогою ШІ, інтегрованого в навчальний процес, викладачі можуть збирати гігабайти даних про своїх студентів, їхні інтереси, здібності тощо. При аналізі ці дані зможуть прокласти шлях до персоналізованої освіти.

Сьогодні існує безліч платформ для вивчення мов на базі ШІ, що дають змогу студентам працювати в своєму темпі, вивчаючи мовний матеріал і визначаючи те, з чим у них виникають проблеми, залучаючи їх до завдань, у яких вони найкраще розбираються, апелюючи до їхніх інтересів і беручи до уваги культурне тло. Дані також зможуть дозволити викладачам зрозуміти, що відбувається у свідомості їхніх студентів, спрогнозувати їхні майбутні результати.

2. Забезпечення миттєвого зворотного зв'язку. Під час навчання іноземних мов у ЗВО за допомогою ІІІ зворотний зв'язок приходитиме швидко. Коли студенти багато працюють над важливим тестом, очікування результатів стає миттєво. Платформа з навчання іноземних мов за допомогою ІІІ може автоматично оцінити результати виконання тестових завдань і навіть проаналізувати есе одразу після того, як студенти їх складуть, вказуючи на помилки та пропонує способи уникнути їх у майбутньому. Це дасть змогу студентам миттєво вжити заходів для виправлення своїх помилок і, ймовірно, краще впоратися з майбутніми тестами. Що стосується викладачів, то рішення для викладання мови за допомогою ІІІ можуть виявити слабкі місця в їхній навчальній програмі та допомогти побачити, що можна поліпшити в лекціях або практичних завданнях, які аспекти мови є найскладнішими для студентів.

3. Усунення страху перед невдачею. Робити помилки – це нормально, але, коли студенти роблять помилки, вони отримують низькі бали, або, коли вони не відповідають на запитання іноземною мовою, часто відчують незручність або навіть страх перед тим, що скаже викладач. ІІІ у навчання іноземним мовам у ЗВО не буде критикувати чи принижувати студентів, він зможе оцінювати студентів, не засуджуючи їх.

4. Зміна ролі викладача. ІІІ по-новому визначить роль викладача у процесі навчання іноземним мовам у ЗВО. Викладач стане провідником знань, консультантом і помічником, а це означає, що технологія виконуватиме за викладачів щоденні, рутинні обов'язки, у той час як у них вивільниться час на спілкування і підтримку студентів.

5. Усвідомлений підхід до навчання. Завдяки ІІІ у процесі навчання іноземним мовам у ЗВО студенти будуть здатні навчатися з будь-якої точки світу в індивідуальному темпі за індивідуальним планом. Крім того, ІІІ допоможе розробити захопливі ігри, кейси та інші навчальні та дослідницькі заходи, які поєднують програми навчання іноземним мовам у ЗВО з інтересами студентів.

Список використаних джерел

1. Childs M. John McCarthy: Computer Scientist Known as the Father of AI [Електронний ресурс] // The Independent. URL: <https://www.independent.co.uk/news/obituaries/john-mccarthy-computer-scientist-known-as-the-father-of-ai-6255307.html>

2. Russell S.J., Norvig P. Artificial Intelligence: a Modern Approach. Upper Saddle River, 2018. 1152 p.
3. Pasquale F. The Black Box Society. The Secret Algorithms That Control Money and Information. Cambridge, 2019. 320 p.

**ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ТА РОЛЬ
У НЬОМУ ІНТЕРАКТИВНИХ ІНТЕРНЕТ-ПЛАТФОРМ
(на прикладі платформи MyEnglishLab)**

*Ворначев А.,
канд. філол. наук, доц.,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Останні тенденції у закладах вищої освіти призводять до скорочення кількості аудиторних годин та збільшення годин на самостійну роботу студентів цих закладів. Роль викладача поступово також втрачає актуальність як головного джерела інформації. Викладач під час самостійної роботи здобувачів вищої освіти набуває ролі організатора, консультанта та експерта. У такому разі постає необхідність у дистанційному навчанні, що значно зростає протягом останніх десятиліть для реалізації інформаційної, систематизуючої, контролюючої та мотивуючої функції у навчальному процесі.

В умовах сучасності дистанційна освіта – це вимога та необхідність. Нормативними документами, що регулюють права й обов'язки учасників навчального процесу в цьому аспекті, є Закон України «Про вищу освіту» [5], Положення про дистанційну освіту та Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні.

Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні від 20.12.2000 р. визначає дистанційне навчання як сукупність технологій, які доставляють студентам, або будь-яким особам, які навчаються, основний обсяг матеріалу та забезпечують інтерактивну взаємодію студентів і викладачів під час навчального процесу, методом надання студентам працювати самостійно [4].

В. Рибалка зазначає, що дистанційна освіта важлива тому, що вона є специфічною організацією навчального та педагогічного

процесу, за основу якого береться застосування дистанційних, інформаційних та телекомунікаційних технологій [6].

В. Вишнівський та М. Гніденко стверджують, що «дистанційне навчання представляє собою нову організацію освіти, що ґрунтується на використанні як кращих традиційних методів отримання знань, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, навчальних платформ, а також на принципах самоосвіти» [1].

Вважаємо, що використання дистанційного навчання у закладах вищої освіти сьогодні має такі переваги: доступ до отримання знань, незалежно від місцезнаходження учасників навчального процесу; зменшення витрат закладів освіти на оренду приміщення та комунальні послуги; можливість одночасного навчання великої кількості студентів; збільшення часу на самостійну роботу; підвищення рівня знань за допомогою сучасних засобів інформаційно-комунікативних технологій та штучного інтелекту.

Існують такі моделі дистанційного навчання: 1) модель на базі самостійного вивчення матеріалу (екстернат); 2) модель навчання в університеті; 3) модель співпраці навчальних закладів; 4) модель автономних освітніх установ; 5) модель автономних навчальних систем; 6) модель дистанційного навчання з використанням мультимедійних програм та інтернет-платформ [3].

На нашу думку, усі засоби дистанційного навчання іноземної мови можна віднести до синхронної або асинхронної групи. До синхронної належать чати, курси та конференції на різних платформах. До асинхронної групи можемо віднести електронну пошту, блоги, форуми та подкасти.

Кожна із груп має свої переваги та недоліки. Так, перевагами синхронних засобів зв'язку можна вважати: підтримка особистого контакту зі студентами; відчуття прямого голосового контакту в курсах дистанційного навчання; спонтанність і проникливість мови, подібної до реального середовища; забезпечення своєчасної підтримки голосового спілкування через миттєвий зворотний зв'язок від аудиторії та менеджменту; безпосередність, оперативна співпраця та особисті контакти. До недоліків відносимо: фрагментацію навчання – студенти можуть знаходитись в ситуаціях, що відволікають їх увагу; час спілкування обмежений, залишилося мало часу для роздумів; проблема планування може виникнути для людей у різних часових поясах або тих, хто зайнятий на роботі; вони можуть вимагати додаткового програмного забезпечення [2].

Переваги асинхронних засобів: додатковий час і можливість розглянути рішення і продумати відповідь; можливість для повної

участі в процесі комунікації в будь-який час; швидкість мовлення може бути змінена, і студенти з різними мовними навичками можуть бути легко залучені до курсу; учасники взаємодії не залежать від часу, місця та процесу планування; відчуття певного комфорту при спілкуванні в письмовій формі. Недоліки: учасники відчують відсутність особистого контакту та вербального спілкування; прийняття групових рішень вимагає більш тривалого періоду; зворотній зв'язок може бути відкладений на кілька днів або годин [2].

Наш досвід свідчить, що для студентів закладів вищої освіти економічних спеціальностей найбільш ефективною є платформа MyEnglishLab (Pearson) з усіма необхідними вмонтованими інструментами для дистанційного навчання. Це інноваційна онлайн-платформа, що надає велику кількість різноманітної діяльності з вивчення англійської мови в багатогранному форматі. Вона забезпечує індивідуальний зворотній зв'язок та дозволяє 24/7 виконувати завдання. MyEnglishLab підтримує різні стилі навчання та надає студентам величезну кількість практики.

Серед головних дидактичних функцій, що реалізує MyEnglishLab є пізнавальна, розвиваюча (сприяє розвитку таких необхідних пізнавальних процесів, як сприйняття, логічне мислення, пам'ять, уява), тренувальна (можливість самостійно тренуватись та перевірити свій рівень знань та умінь з певної теми, визначити конкретні прогалини, доопрацювати їх та виконати запропоновані завдання ще кілька разів з метою покращання результатів), діагностична (викладач має змогу швидко здійснити контроль та з'ясувати рівень засвоєння навчальної теми студентами), комунікативна (маючи діалог з комп'ютером студенти долають бар'єр боязливості) [7].

Таким чином, використання системи дистанційної освіти під час викладання іноземної мови для студентів закладів вищої освіти взагалі та студентів економічних спеціальностей зокрема – це необхідність сьогодення. Дистанційний навчальний процес здійснюється за допомогою комбінації синхронних та асинхронних засобів, зберігаючи гнучкість, зручність і забезпечуючи якість та ефективність у вивченні англійської мови. Викладачі англійської мови постійно знаходяться в пошуку найбільш результативного й ефективного способу навчання студентів, впроваджуючи нові методи викладання, серед яких одну з найголовніших ролей відіграють інтернет-платформи типу MyEnglishLab, покращуючи якість дистанційного навчального процесу.

Список використаних джерел

1. Вишнівський В. В., Гніденко М. П., Гайдур Г. І., Ільїн О. О. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів. К.: ДУТ, 2014. 140 с.
2. Гулак В. О. Особливості дистанційного навчання англійської мови: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня бакалавра; спец.: 6.020303 – філологія. Суми: СумДУ, 2019. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/74165/3/Gulak_bac_rob_pdf.pdf;jsessionid=3C63856DA70681F036E0AFF4688E7C
3. Дистанційна освіта. Міністерство освіти і науки України. 2021. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/distancijna-osvita>
4. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні року: Постанова від 20 грудня 2000 / Міністерство освіти і науки України. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>.
5. Про вищу освіту: Закон України No 1556–II від 1 липня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Кухаренко В. М., Рибалко О. В., Сиротенко Н. Г. Дистанційне навчання: умови застосування. Дистанційний курс: навч. посіб. Х.: НТУ «ХП», «Торсінг», 2002. 320 с.
7. Кушмар Л. В., Колот Л. А. Myenglishlab як одна з інноваційних платформ змішаного навчання. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна*. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. Вип. 89. 2019. С. 52–58. URL: <https://doi.org/10.26565/2227-8877-2019-89-08>

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

*Галаган В.,
старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Сьогодні у суспільстві немає єдиної думки щодо ролі та значення штучного інтелекту і того, як він впливає на суспільство. Одні вважають його надважливим, інші недооцінюють його значення, вважаючи його тимчасовим модним трендом. Деяких турбує те,

як буде цінуватися людський інтелект і креативність, коли машини стануть креативнішими та розумнішими за найталановитіших людей. Штучний інтелект, яким би найновітнішим він не був, в дійсності є найновішою з цілого ряду технологій, які виконують роботу, яку могли виконувати раніше лише люди. Дійсно, є сфери, де роботу краще зробить машина, яка може працювати нескінченно, не знаючи втоми і яка не потребує додаткової заробітної платні.

За останні роки штучний інтелект значно просунувся в суспільстві. До кінця ще незрозуміло, як вплине на нас використання штучного інтелекту, адже тут існує як багато позитивних так і негативних моментів. Звісно виникає питання, як суспільство буде справлятися з цими негативними наслідками. Якщо людські сили є неефективними, то ситуацію не змінять і найкращі технології. Відповідно, якщо людські сили мають позитивний вплив, то новітні технології можуть їх значно покращити. Вплив технологій полягає в посиленні людських сил, які вже існують.

Штучний інтелект може допомогти зберегти також мови, які знаходяться на межі зникнення та відродити мови, які вже зникли. Він може бути використаний для перекладу в реальному часі. Технології розпізнавання зображень і обробки природної мови на основі штучного інтелекту можуть оцифрувати та класифікувати архіви культурної спадщини, тим самим сприяючи збереженню культурних артефактів і стародавніх документів, а отже і мов, на яких ці документи написані.

В суспільстві спостерігається зростаючий інтерес до освітніх технологій, керованих штучним інтелектом, і до їх потенціалу революціонізувати викладання мови. Як показує практика, вивчення мов за допомогою штучного інтелекту позитивно впливає на досягнення результатів. Штучний інтелект підвищує мотивацію та сприяє саморегульованому навчанню. Мотивація значно впливає на залученість тих, хто вивчає іноземну мову, і на зусилля, спрямовані на досягнення володіння мовою. Саморегуляція навчання стосується здатності студентів самостійно планувати, контролювати та оцінювати весь процес навчання.

Викладачі іноземних мов запровадили інформаційні технології для створення віртуальних середовищ для вивчення мови, які активно залучають студентів і сприяють процесу вивчення мови. Важливою є тісна взаємодія між технологічно керованим навчанням і педагогічними стратегіями. Штучний інтелект сприяє вдосконаленню,

насамперед, навичок читання та письма. Вплив на мовленнєві навички і аудіювання є значно меншим.

Здатність до співпраці є ключовим аспектом, який має значний вплив на ефективність освітніх інструментів на основі штучного інтелекту в контексті навчання та навчання, опосередкованого штучним інтелектом. Здібності до співпраці стосуються вміння студентів плідно взаємодіяти з системами штучного інтелекту, викладачем та іншими студентами для спільного вдосконалення своїх навичок навчання та досягнення оптимальних результатів. Ці здібності охоплюють спектр навичок і стратегій, які використовують студенти для ефективної взаємодії в середовищі, опосередкованому штучним інтелектом

Інструменти на основі штучного інтелекту можуть аналізувати дані студентів і пристосовувати навчальний досвід до індивідуальних потреб, пропонуючи більш індивідуальний підхід до освіти. Це потенційно може покращити результати навчання і зменшити рівень відсіву.

Такі всесвітньо відомі і популярні платформи як Google і Adobe впроваджують активно на своїх платформах штучний інтелект у відео та в навчальних посібниках. Штучний інтелект від Google Bard вже доступний в Україні. Цей чат-бот може спілкуватися та генерувати текст, подібний до людських відповідей на широкий спектр підказок і запитань. Він може надавати резюме на фактичні теми або створювати історії. Bard, як і деякі інші програми, призначені для створення оригінального вмісту, а не повторення наявного вмісту. Робота системи постійно вдосконалюється. Якщо Bard прямо цитує веб-сторінку, він цитує цю сторінку.

Працюючи з штучним інтелектом, потрібно приймати до уваги також етичні проблеми, які пов'язані з конфіденційністю даних, упередженість в алгоритмах штучного інтелекту та потенційним витісненням викладача. Це питання потребує детального аналізу.

Отже, можна з упевненістю стверджувати, що ШІ став багатобічним інструментом, який успішно використовується для підвищення рівні володіння мовою.

Продуктивне використання ШІ у вищій школі і взагалі в навчальному процесі, це реалії нашого сьогодення.

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ІМІТАЦІЇ РЕАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Гарбуза Т.,

канд. пед. наук, доц.,

*завідувач кафедри сучасних європейських мов,
Державний торговельно-економічний університет*

Дружченко Т.,

канд. пед. наук, доцент кафедри

методики викладання української та іноземних мов і літератур

ННІ філології Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

Вивчення іноземної мови – це складний процес, який вимагає практики та взаємодії з носіями мови. Штучний інтелект (ШІ) може бути використаний для створення віртуальних середовищ, які дозволяють студентам практикувати говоріння та письмо іноземною мовою.

Однією з переваг використання ШІ для імітації реального спілкування іноземною мовою є те, що це може бути більш доступним, ніж спілкування з реальними носіями мови. ШІ-системи можна використовувати в будь-який час і в будь-якому місці, незалежно від того, де проживають студенти. Це може бути особливо корисно для студентів, які проживають у країнах, де рідною мовою не є іноземна мова, яку вони вивчають [1].

Ще однією перевагою використання ШІ для імітації реального спілкування іноземною мовою є те, що це може бути більш персоналізованим, ніж спілкування з реальними носіями мови. ШІ-системи можна налаштувати на рівень підготовки студента та його інтереси. Це може допомогти студентам отримати більш корисний та ефективний досвід навчання [2].

Наведемо приклади того, як ШІ можна використовувати для імітації реального спілкування іноземною мовою:

- Говоріння

ШІ-системи можна використовувати для створення віртуальних співрозмовників, налаштованих на різні рівні підготовки та інтереси студентів, з якими вони зможуть практикувати говоріння іноземною мовою. Таким способом можна практикувати ділове спілкування з віртуальним співрозмовником, який є бізнесменом, або практикувати розмовну мову з віртуальним співрозмовником, який є їхнім другом [3].

- Письмо

ШІ-системи можна використовувати для створення віртуальних тьюторів, які надаватимуть допомогу студентам у покращенні їх навичок письма на іноземній мові. Ці віртуальні наставники здатні оцінювати письмові роботи студентів, надаючи корисний зворотний зв'язок. Наприклад, вони можуть аналізувати лист, написаний студентом, і рекомендувати способи вдосконалення його структури, граматичної коректності та словникового запасу.

- Рольові ігри

Системи на базі штучного інтелекту можуть бути використані для створення інтерактивних рольових ігор, що надають студентам можливість тренувати навички спілкування на іноземній мові у захопливому та ігровому форматі. Ці ігри можуть адаптуватися до різних рівнів володіння мовою та інтересів студентів. Наприклад, вони можуть брати участь у грі, де потрібно проводити діалог з віртуальним персонажем для розгадування таємниці.

Застосування технологій штучного інтелекту для імітації реального спілкування іноземною мовою може істотно підвищити ефективність та доступність вивчення цих мов. Проте, необхідно враховувати певні обмеження цього методу. Наприклад, існує ризик упередженості в системах на базі ШІ, якщо вони не були правильно розроблені та навчені [3]. Крім того, ШІ-системи не можуть повністю замінити спілкування з реальними носіями мови.

Таким чином, використання штучного інтелекту для імітації реального спілкування іноземною мовою може значно підвищити ефективність та доступність освіти з іноземних мов для різних категорій людей. Системи ШІ здатні забезпечувати індивідуалізований підхід до навчання, враховуючи особливості та інтереси кожного студента. Більше того, ці системи доступні для використання в будь-який час і місці, що робить їх надзвичайно зручними для тих, хто мешкає у віддалених районах або не має можливості скористатися стандартними методами освіти.

Проте, необхідно пам'ятати про потенційну упередженість систем на базі штучного інтелекту, яка може вплинути на якість освіти, знижуючи її ефективність для деяких груп студентів.

Попри згадані обмеження, застосування технологій штучного інтелекту у процесі вивчення іноземних мов може суттєво трансформувати та модернізувати методи навчання, відкриваючи нові можливості для освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Chen, Y., Wang, H. (2022). The effectiveness of artificial intelligence-based chatbots for second language learning: A systematic review. *Computers & Education*, 176, 104355.
2. Goh, S. C., Chen, Y. (2022). The potential of artificial intelligence for second language learning: A review of the literature. *Language Teaching*, 55(1), 1–25.
3. Hu, J., Liu, Y. (2022). Artificial intelligence in second language learning: Opportunities and challenges. *Language Learning*, 72(2), 571–602.

ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЕПОХУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Гребінник Л.,

*канд. філол. наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Коваленко Л.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Штучний інтелект всюдисущий. Розвиток технологій в області роботи з природною мовою та здатність обробляти гігантські обсяги даних стимулюють розробку інструментів і програм, які допомагають нам користуватися мовою у повсякденному житті. Але як ці розробки впливають на сферу вивчення іноземної мови та дидактичні підходи до викладання іноземних мов? Які технології штучного інтелекту найкраще підходять для вивчення іноземної мови та які проблеми існують в їх застосуванні? І що все це означає для викладача в очному чи онлайн-викладанні?

Концепція комп'ютерного навчання іноземних мов не нова. Вивчення мов за допомогою комп'ютера (англ. *Computer Assisted Language Learning*, або скорочено *CALL*) існує вже багато десятиліть. Загалом йдеться про форми та процедури вивчення та викладання іноземних мов. По-перше, це створення інтелектуальних практичних систем, які можна використовувати, наприклад, для тренування граматики, словникового запасу або розуміння на слух. Аналізуючи

та обробляючи дані, ці програми надають оптимальний зворотній зв'язок щодо прогресу навчання. По-друге, це розробка інструментів, які допомагають самостійно перекладати тексти чи навіть продукувати їх. Існують також програми, які підтримують студентів у створенні усних доповідей. Вони допомагають оформляти слайди або вдосконалювати та оптимізувати текст з точки зору мови та змісту. Третій напрямок – використання медіа в навчанні в сенсі отримання певного змісту. Приміром, останнім часом значно спростився доступ до текстів чи відео-матеріалів іноземною мовою. Шляхом інтеграції відповідних цифрових матеріалів у заняття надається можливість пізнати автентичні дискурси та мовленнєві дії. Усі ці технології, звичайно, суттєво змінюють роль викладача та способи його діяльності у процесі навчання мови [2].

Розглянемо на прикладі викладання практичного курсу німецької мови, як технічно реалізуються згадані вище аспекти. Вже тривалий час існують класичні програми вивчення мови з графічним інтерфейсом користувача. Зрештою, це цифрові версії класичних мовних підручників [3]: студент заповнює завдання на комп'ютері, додає лексику до відповідних ілюстрацій або об'єднує модулі речень, утворюючи повні речення. Недоліком цих навчальних програм є те, що вони працюють лише з попередньо сформульованими варіантами відповідей, тому вільна, творча частина мовних виразів, яка має вирішальне значення для мовних навичок людини, відступає на другий план. Ці системи базуються на застарілих методах навчання, таких як вправа за шаблоном, у якій чіткі шаблони речень практикуються негнучким способом. Ці програми не є штучним інтелектом у справжньому сенсі, оскільки вони засновані на класичному інтерфейсі робочого столу. Однак у новіших системах все частіше додається програмне забезпечення розпізнавання голосу як компонент, за допомогою якого студент може давати усні відповіді, які потім система оцінює як правильні чи неправильні. Проте у випадку наявності фонового шуму чи дещо нечіткої вимови якість розпізнавання часто невідповідна. Крім того, немає можливості надати зворотній зв'язок щодо правильної вимови, як це дав би справжній викладач.

Ширше застосування штучного інтелекту спостерігаємо у програмах вивчення мови з віртуальним репетитором чи з педагогічними аватарами [1]. Ці програми розроблено для більшого врахування усних компонентів у засвоєнні іноземної мови і вони призначені для того, щоб забезпечити студенту вільну, природну усну взаємодію іноземною мовою. Технічно такі системи базуються на простих чат-

ботах, які відповідають на певні ключові слова попередньо сформульованими розмовами. Або ж використовується штучний аватар, що включає невербальні комунікативні навички, такі як жести та міміка, що надає можливість розмовляти з віртуальною людиною іноземною мовою, як із реальною особою. Але саме в цьому і полягає проблема цих програм. Чат-боти та аватари можуть відповідати лише на попередньо визначені ключові слова, які були запрограмовані заздалегідь, і вони можуть давати лише заздалегідь запрограмовані відповіді. Вони не можуть впоратися зі спонтанними, вільними висловлюваннями, а отже працюють тільки до тих пір, поки ви не відхиляєтеся від задуманого сценарію. До того ж вони не можуть судити про граматичну правильність чи навіть ситуаційну відповідність висловлювання. Для простих, керованих і, перш за все, передбачуваних послідовностей діалогів це може бути корисним, але навряд чи підходить як сполучна ланка між штучним інтелектом і вивченням мови у більш складних комунікативних ситуаціях.

Останні технічні досягнення в обробці великих обсягів даних також можуть бути використані для навчання іноземних мов. Шляхом технічної обробки та оцінки реальних мовних висловлювань носіїв мови можна створити великі бази даних лінгвістичних знань, які, на відміну від згаданих раніше систем, працюють із фактично існуючими мовними висловлюваннями. Тому отримані віртуальні лексикони набагато ближчі до реальності розмовної мови. У часи гарячих дискусій щодо захисту даних застосування цих систем також стикається з низкою проблем. Проте для викладача інтеграція цих елементів штучного інтелекту у навчальний процес суттєво полегшує певні види роботи. Варто згадати хоча б економію часу і зусиль на складання речень чи текстів для виконання студентами різних видів роботи з ними (переклад, переказ і т.ін.). Штучний інтелект здатен згенерувати все це за лічені секунди.

Підсумовуючи переваги та недоліки цих штучних систем вивчення мови зазначимо наступне: усі описані системи працюють лише з обмеженим, попередньо запрограмованим мовним матеріалом, адже це технічні системи, які слідують чітким, суворим шаблонам. Однак головною характеристикою людської мовної компетенції є непередбачуваність, спонтанність і креативність. Завдяки мові ми, люди, оволоділи здатністю творчо висловлювати нові думки та ідеї, ми використовуємо мову в соціальних ситуаціях, у яких беремо до уваги спільні знання та попередні знання нашого співрозмовника. Комп'ютерна система вивчення мови, звісно, не може впоратися з цією гнучкістю. Програми для вивчення мови на базі ПК із

графічним інтерфейсом користувача можуть легко замінити традиційні паперові підручники в майбутньому. Однак віртуальний репетитор чи аватар не можуть замінити реального викладача. Йому не вистачає основних когнітивних і соціальних навичок – зрештою, йому не вистачає свідомості. Однак такі системи можуть служити корисним доповненням до очних курсів. Наприклад, вони можуть створити мотиваційну основу, сприяти подоланню мовних бар'єрів, допомагають створити базовий словниковий запас, особливо у тих випадках, коли неможливо забезпечити традиційний мовний курс. Однак поки що не можна говорити про повну заміну вчителя-людини штучним інтелектом. Адже вирішальним є одне: щоб оволодіти іноземною мовою, треба нею розмовляти. Чим більш просунутим є рівень, тим важливішим стає використання мови в реальних соціальних взаємодіях, і тим важливішим стає зворотний зв'язок від справжнього вчителя.

Список використаних джерел

1. Das virtuelle Klassenzimmer von Easy-Tutor. URL: <https://www.easy-tutor.eu>
2. Dittmeyer M. Wie verändert sich die Rolle der Unterrichtenden durch künstliche Intelligenz? URL: <https://www.goethe.de/ins/ba/de/kul/mag/24515785.html>
3. Schritte plus neu – Interaktive Version. URL: <https://hueber.edupool.de/>

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Зайцева І.,

*канд. пед. наук, доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Висотченко С.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Технологічний прогрес та сучасні процеси глобалізації сприяють прогресивним змінам у сфері освіти. Так, виникає необхідність в імплементації форм навчання, що спрямовані на адаптацію до освітніх потреб студентів та формування у них мотивації;

персоналізоване навчання; відсутність страху зазнати невдачі; більш глибоке залучення до процесу навчання тощо. Для реалізації зазначених вище цілей штучний інтелект є прогресивним інструментом у розвитку освіти, зокрема у вивченні іноземних мов.

На нашу думку, штучний інтелект не може повністю замінити викладача, а лише здатний надати додаткові можливості, які сприяють досягненню поставленої мети. У разі поєднання штучного інтелекту і навчання, освітній процес досягає нового рівня, з'являється можливість коректно інтерпретувати зовнішню інформацію відповідно до поставлених цілей, навчатися, беручи її за основу, та використовувати результати навчання для досягнення поставленої мети системою [5].

Отже, завданнями освіти передбачено підготовку фахівців, які здатні розробляти і використовувати системи, що мають вищезазначену властивість. Характеристикою іншомовної компетентності є вміння класифікувати завдання із подальшим розв'язанням і вибором технічного засобу у процесі вивчення мови й уміння оперувати специфічною знаково-символічною системою [3, с. 155].

Протягом останніх років науковці проводять дослідження, спрямовані на вивчення ефективності застосування штучного інтелекту з метою покращення рівня володіння іноземною мовою та формуванн. загальних мовних навичок. Для цього використовуються різні дослідницькі методології, включаючи експериментальні проекти, опитування та тематичні дослідження. Наприклад, інструменти Siri, Alexa, Cortana, за допомогою яких студенти зможуть краще взаємодіяти з матеріалами курсу та матимуть швидкий доступ до необхідної інформації, можуть бути використані як помічники для викладачів. Це дозволяє замінити традиційне використання роздаткового матеріалу системою [6, с. 53]. Так, в університеті штату Аризона практикується описана вище форма навчання для допомоги студентам, які не лише мають доступ до необхідної інформації в будь-який час, а й значно менше потребують підтримки викладача [1, с. 18]. Це сприяє зменшенню навантаження на викладача та покращує рівень освіти.

Вартим уваги інструментом є чат-бот, заснований на технології машинного навчання, що здатний імітувати справжню розмову з користувачем. Він використовується в якості транслятора матеріалу. Завдяки принципу «daily challenge», що передбачає надсилання завдань з чітко обмеженим часом на виконання, чат-бот може сприяти засвоєнню лексичного та граматичного матеріалу [1, с. 19].

ChatGPT – інструмент, який здатний швидко надавати відповідь на будь-який запит. Він може заощадити години роботи викладача,

оскільки він здатен оцінювати роботи студентів та надавати детальний відгук. Інструменти штучного інтелекту мають потенціал надавати негайний зворотний зв'язок, що покращує результати вивчення мови. Чат-боти залучають студентів до мовної взаємодії, надають можливість отримання миттєвого зворотного зв'язку. Викладачі можуть швидше підготуватися до занять, оскільки ChatGPT може створювати презентації, розробляти тести, питання для обговорення, створювати вокабуляр до відповідної теми.

Незважаючи на всі переваги, ChatGPT має свої недоліки. У першу чергу, студенти можуть використовувати його для написання творів та виконання домашніх завдань. Варто зазначити, що наукові роботи, написані за допомогою штучного інтелекту, можуть призвести до плагіату, оскільки GPT може надавати інформацію, що є доступною в мережі, але без відповідних посилань на використані джерела.

Загальновідомо, що освіта цифрової ери передбачає підготовку майбутніх поколінь до автоматизованих економік та систем системою [2, с. 96]. Використання штучного інтелекту в освіті є невід'ємною частиною ефективного вдосконалення навчального процесу системою [4, с. 49]. Отже, результативне опанування іноземної мови на заняттях у вищих навчальних закладах вимагає активне застосування штучного інтелекту. Штучний інтелект не слід розглядати як заміну людської взаємодії. Студентам потрібно спілкуватися з викладачами та одногрупниками.

Таким чином, навіть беручи до уваги те, що використання штучного інтелекту на заняттях з іноземної мови є корисним та ефективним, його слід застосовувати дозовано. Він повинен зайняти лише роль помічника на заняттях з метою уникнення негативних наслідків.

Список використаних джерел

1. Візнюк І., Буглай Н., Куцак Л., Поліщук А., Киливник В. Використання штучного інтелекту в освіті. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2021. № 59. С. 14–22. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2021-59-14-22>
2. Денесяк О., Паламарчук Є. Комплексна система прокторінгу в інформаційних технологіях аналізу контексту в системах оцінювання знань. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2021. № 6. С. 93–99. <https://doi.org/10.31649/1997-9266-2021-159-6-93-99>

3. Кадемія М., Візнюк І., Поліщук А., Долинний С. Використання штучного інтелекту у вивченні іноземної мови здобувачами освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми, 2022. С. 153–163. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-63-153-163>.
4. Мар'єнко М., Коваленко В. Штучний інтелект та відкрита наука в освіті. Фізико-математична освіта. 2023. Том 38. № 1. С. 48–53. <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2023-038-1-007>
5. Міністерство освіти і науки України. Цифрова трансформація у сфері освіти і науки [Ministry of Education and Science of Ukraine. Digital transformation in the field of education and science] URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/cifrova-transformaciya-osviti-ta-nauki> (дата звернення 19.04.23)
6. Aktay S. The Usability of Images Generated by Artificial Intelligence (AI) in Education. International technology and education journal. 2022. Vol 6. № 2. P. 51–62 [forums/topic/41509/](https://www.ijerph.in.com/forums/topic/41509/) (дата звернення 19.04.23).

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ

Зварич І.,

*д-р пед. наук, професор кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Сьогодні, коли вся Україна у вогні, а серед розгромлених навчальних закладів можна знайти розтрощені і понівечені комп'ютери та інші навчальні гаджети, українські студенти навчаються і роблять спробу шукати і знаходити нові методи вивчення іноземної мови. Серед таких методів і є штучний інтелект опанування іноземною мовою.

Штучний інтелект зосереджений на розробці інтелектуальних машин, здатних виконувати завдання, які зазвичай потребують розумової діяльності людей [1]. Ця галузь інформатики розробляє та вивчає інтелектуальні машини, які широко використовуються у промисловості, в уряді та науці. Відомі програми: розширені веб-пошу-

кові системи (наприклад, пошук Google), системи рекомендацій, що використовуються YouTube, Amazon, Netflit, розуміння людської мови (наприклад Google Assistant, Siri, Alexa та безпілотні автомобілі такі, як Waymo та генеративні і творчі інструменти ChatGPT та AI art, а також надлюдські ігри та аналіз інтелектуальних стратегічних ігор таких, як шахи.

Не дивлячись на те, що йде повномасштабна війна, студенти швидко орієнтуються у своїй професійній діяльності і вони роблять спробу знайти нові підходи до вивчення іноземної мови, які сприятимуть підвищенню рівня якості опанувати навчання, а педагоги пропонують свої методи для використання штучного інтелекту в навчальному процесі щоб підвищити рівень знань студентів. Використання штучного інтелекту в освіті для покращення навчання, допомоги вчителям стимулювати вивчення навчальної дисципліни є цікавим захоплюючим процесом і водночас трохи небезпечним. Для того, щоб спілкуватися про штучний інтелект в освіті, потрібно спочатку відштовхнутися від уявних науково-фантастичних сценаріїв комп'ютерів і роботів, які навчають студентів програмному матеріалу, змінюючи методи та підходи до викладання навчальної дисципліни педагогів, зменшуючи професійну діяльність викладачів. Педагогів, їхнє спілкування зі студентами неможливо замінити ніякими комп'ютерами та роботами у процесі навчання. Ці технічні оснащення можуть бути лише допоміжним засобом у процесі вивчення навчальної дисципліни, що робитиме навчальний матеріал більш доступним для сприйняття студентами.

У процесі опанування іноземною мовою широко використовується розмовний штучний інтелект, що певною мірою змінює роль викладача у спілкуванні зі студентами. Саме такі різновиди штучного інтелекту як чат-боти та віртуальні репетитори, які пропонують швидку допомогу студентам у вирішенні питань із домашніми завданнями та написанням письмових робіт, спираючись на самостійне опрацювання матеріалу, може призвести до поверхового засвоєння навчального матеріалу з дисципліни. Ці методи є нові і їх можна назвати революціонізуючими у вивченні навчального матеріалу. Завдяки обробці природної мови та алгоритмам машинного навчання ці чат-боти та віртуальні репетитори надають миттєву та персоналізовану підтримку студентам, відповідаючи на їхні запитання у процесі вивчення навчальної дисципліни. Створення інтерактивного та захоплюючого навчального досвіду дозволяє студентам легше сприймати концепції та краще запам'ятовувати інформацію. Штучний інтелект став невід'ємною частиною у навчальному процесі, зокрема в

опануванні іноземною мовою, він змінює бачення студентів щодо вивчення навчальної дисципліни, відкриває нові можливості для них в опануванні граматичними структурами та лексичними одиницями.

Система штучного інтелекту легко адаптується до індивідуальних потреб студентів у вивченні початкової дисципліни, до того ж її можна орієнтувати на прогалини у вивченні навчального матеріалу, зокрема на сильні та слабкі сторони. Вона спроможна оцінити рівень знань студентів і надати інструкції у вивченні навчальної дисципліни, зокрема в опануванні іноземною мовою. Система штучного інтелекту в опануванні іноземною мовою використовується для планування курсів з перевірки граматики та орфографії. Відомим прикладом є Grammarly у вивченні мови.

У 2009 році було створено сервіс Grammarly для допомоги студентам, співробітникам різних компаній у написанні текстів англійською мовою. Ніхто не уявляв, що цей стартап будуть широко використовувати для опанування різними мовами і він буде приносити величезний дохід. Сьогодні, ця компанія має свої офіси у Сан-Франсиско, Нью-Йорку, Ванкувері та Києві. А її продуктом щодня користуються 30 мільйонів користувачів і ця цифра продовжує збільшуватися. Цей стартап штучного інтелекту створено в Україні. Він може імітувати голос студентів, допомагати у написанні творчих робіт іноземною мовою. Сервіс допомагає студентам, освітянам і працівникам різних професій спілкуватися англійською мовою активніше і передавати свою думку як у письмовому виді, так і усно, як вони задумали і хочуть донести до співбесідника.

Grammarly – сервіс який допомагає у написанні текстів англійською мовою і дозволяє їх робити ефективнішими та чіткішими. Така система штучного інтелекту аналізує мову, править помилки у написанні творчого завдання та вказує та те, коли потрібно перебудувати речення у разі потреби або доповнити його чи перефразувати [2].

У США експерти із федерального уряду, некомерційних секторів і промисловості об'єдналися і розробили та впровадили до управління уряду підрозділ (GAO – Government Accountability Office) який надає відомості щодо управління, збору даних, ефективності та моніторингу штучного інтелекту. Цей підрозділ забезпечує підзвітність та відповідає за використання штучного інтелекту в державних програмах і процесах [3].

Вивчаючи штучний інтелект, слід зауважити, що використання певних технологій внесли зміни до способу життя як студентів, так і викладачів, зокрема у навчальному процесі, вони змінили методи та підходи до навчання та опанування іноземною мовою. Саме тому

використання штучного інтелекту може вплинути на навчальний процес і мати руйнівний характер, бо машини створені так, щоб вони виглядали і поводитися неначе студенти, тому вони проникають глибоко у навчальний процес і можуть змінити відносини між студентами та викладачами. Оскільки штучний інтелект має переваги та недоліки у вивченні навчальної дисципліни, тому варто зазначити про людські фактори які належать студентам та викладачам, зокрема: *етика, креативність мислення, прозорість*.

Розглянемо *етику* штучного інтелекту, як систему моральних принципів та методів, спрямованих на розробку цього інтелекту та відповідальне його використання у навчальному процесі. Оскільки етика – це людський фактор, а штучний інтелект є невід’ємною частиною послуг у вивченні навчальної дисципліни саме молодими людьми, організації та розробники починають розробляти кодекси етики штучного інтелекту. Зазначимо, що етика має бути одним із основних факторів для будь – якої компанії чи організації, яка бажає оновити або впровадити технологію штучного інтелекту.

До недоліків штучного інтелекту можна віднести і *креативність мислення*, оскільки це штучний інтелект і він відноситься до машин, тому розробляються спеціальні програми для варіювання різної складності робіт. Креативність мислення відображає розумову діяльність мислячих людей, тому система штучного інтелекту не оснащена розумовою діяльністю, як люди, щоб розпізнавати відповідні зміни в контексті програм чи даних, які можуть вплинути на достовірність прогнозних припущень. Таким чином, система штучного інтелекту може несвідомо застосовувати запрограмовану методологію для оцінювання рівня знань студентів неналежним чином, що призведе до помилки.

Прозорість у штучному інтелекті стосується того, яка саме інформація збирається або використовується, які програми запрограмовані та внесені до завдань інтелекту.

Отже, навчання, кероване штучним інтелектом, певною мірою руйнує традиційні підходи до навчання у вищих навчальних закладах та формує майбутні нові технології навчання у галузі освіти. Штучний інтелект в освіті прогнозує величезні набори даних за допомогою складних алгоритмів, забезпечуючи персоналізований і адаптований досвід навчання студентів. Вони отримують персоналізоване навчання, миттєвий зворотний зв’язок і доступ до захоплюючих технологій, таких як доповнена та віртуальна реальність в освіті.

Список використаних джерел

1. Artificial Intelligence. https://en.wikipedia.org/wiki/Artificial_intelligence
2. Grammarly: як українці створили сервіс правопису на мільярд. // <https://www.bbc.com/ukrainian/features-56008656>
3. Artificial Intelligence <https://onlinedegrees.sandiego.edu/ethics-in-artificial-intelligence/>

ВИКОРИСТАННЯ CHATGPT ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

*Клименко Т.,
старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Наш час – це період цифрових технологій, які допомагають нам опанувати нові навички та здобувати знання у бажаній сфері. До таких технологій відноситься ChatGPT або штучний інтелект (ШІ).

ChatGPT – це нейромережа у форматі чат-бота, розроблена компанією Open AI. Чат-бот підтримує десятки мов і вміє відповідати на запитання у людській манері. Останнє зумовлено тим, що, крім стандартних навичок нейромережі вивчати та аналізувати величезні масиви даних і робити з них висновки, нейромережа навчається зворотним зв'язком від людей. В основі бота лежать мовні моделі англійської, іспанської, італійської, китайської, німецької, української, французької, японської та інших мов. Збільшення кількості даних, пропущених через нейромережу кожною з мов, збільшує її інтелектуальні здібності, підвищує якість відповідей та точність підбору інформації.

Вивчення мов завжди було важливим, бо завдяки їм людина мала можливість спілкуватися з представниками інших країн. А це спілкування сприяло розвитку різних сфер життя, обміну досвідом. І тому перед викладачами, які допомагали бажаним вивчати мови, завжди було завдання, як зробити цей процес легшим та доступнішим. І, звичайно ж, штучний інтелект несе таку можливість. Тільки треба вивчити всі позитивні сторони ШІ і навчитися правильно його використовувати.

Ця робота присвячена спробам знайти корисні сторони ChatGPT для вивчення іспанської мови.

Отже, за допомогою ШІ можна вивчати нові слова та фрази. ChatGPT може надавати визначення цих слів, підбирати синоніми та контекстуальні приклади. Наприклад, можна попросити його дібрати синоніми до найбільш розповсюджених слів для того, щоб розмова була цікавішою. Один з прикладів в іспанській мові: «Напишіть синоніми до слова «maravilloso» з прикладами вживання». Є багато синонімів, які допомагають описати щось чудове («maravilloso») з різних кутів погляду. Ось декілька прикладів.

1. Maravilloso. Este apartamento es un paraíso maravilloso para una chica joven y activa.
2. Excelente. Esta es la manera más excelente y refinado para aumentar su energía personal.
3. Perfecto. Hazte ya con el regalo perfecto para tus hijos.
4. Magnífico. Su magnífico jardín es uno de los rincones más hermosos de la ciudad.
5. Admirable. Gracias a su importancia histórica, aquí destaca el admirable palacio con una rica historia.

ШІ можна запитати про все: про пояснення та приклади граматичних правил, про лексику, про ідіоми та інше, пов'язане з мовою. Наприклад, якщо ви запитаєте, коли потрібно вживати в іспанській мові Pretérito Perfecto, ШІ пояснить по пунктах випадки використання часу і підкріпить інформацію прикладами.

ChatGPT може допомогти вам покращити свій текст. Крім того, можна спочатку написати потрібний текст власноруч, а потім дати таке ж завдання ШІ. Після цього порівняти тексти і знайти переваги та недоліки у власному варіанті, а також визначити, що можна запозичити із тексту ШІ. Але треба звернути увагу на те, що при використанні ChatGPT у цих цілях, не слід просто копіювати його тексти, адже це не покращить навички того, хто навчається.

ChatGPT може виправити помилку в тексті. Це дозволить проаналізувати виправлення та звернути увагу на те, як можна покращити граматику, структуру речень і зв'язність тексту. Якщо буде важко зрозуміти помилку, можна попросити його детального пояснення або поставити йому додаткові запитання.

Можна попросити ШІ підготувати різноманітні вправи, наприклад, на знання граматики, вказавши необхідну кількість речень для перевірки й таким способом удосконалювати свої знання.

За допомогою ШІ можна покращити свою вимову, попросивши його про фонетичну транскрипцію слів чи добірку слів зі схожими

звуками. Хоча можливий і інший варіант – попросити його порадити ресурси, які допоможуть удосконалювати вимову.

При роботі з ChatGPT рекомендується сприймати його як партнера, з яким можна практикувати іспанську мову. Корисно спілкуватися з ним на теми, які вам близькі та цікаві, але спрямовувати його на використання лексики для необхідного вам рівня.

Незважаючи на переваги, які надає вивчення мови за допомогою ChatGPT, існують і недоліки. І це потрібно пам'ятати, щоб уникнути помилок.

По-перше, ШІ може не володіти актуальною інформацією, тому що навчався на інформації, яка була раніше.

По-друге, якість його відповідей буде залежати від якості запитів. Не треба забувати, що чим детальніше ви формулюєте запит, тим краще він відповість на нього.

Хоча ChatGPT здатен допомогти покращити знання, важливо практикувати іспанську мову різними способами, а саме: користуватися мовними програмами, слухати подкасти, переглядати іспаномовні фільми, розмовляти з носіями мови, читати закордонну пресу.

Отже, комплексний підхід забезпечить ефективніші результати та всебічне вивчення мови.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ VS ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Котелевець А.,

*викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка*

Харитонова Д.,

*канд. філол. наук, старший викладач кафедри
іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Культура академічної доброчесності у ЗВО останнім часом набирає поширення. Створюються комісії з академічної доброчесності в університетах, положення та накази щодо обов'язковості проходження різних видів навчань щодо академічної доброчесності як викладачами, так і студентами, проводяться заходи присвячені

різним аспектам даного питання, зокрема використанню штучного інтелекту в освіті.

Український вчений Ю. Калиновський зазначає, що академічна чесність – це дотримання певних морально-правових норм, правил та принципів у навчальному закладі як студентами, так і викладачами. Правила академічної чесності орієнтують студента на якісне навчання, адекватну самооцінку щодо рівня отриманих знань та на перетворення його з об'єкта навчання на суб'єкта навчання. Фактично молода людина повинна зрозуміти, що від якості отриманих нею знань залежить її майбутнє: спектр можливостей щодо працевлаштування, кар'єрне зростання, соціальний статус та ін. [2].

Д. Сопова, у своєму дисертаційному дослідженні, зазначає, що у сучасному науковому лексиконі частіше використовується термін «доброчесність». Доброчесність (англійською: *chastity, integrity*) – етична якість та чеснота, яка має багатоаспектні вияви, це сильне і дієве бажання робити вчинки згідно з правилами чесної гри, істинно, людяно [1, с. 33–34].

Сучасний світ дуже динамічний і поняття доброчесності в освітньому процесі загалом, та у вивченні мов, зокрема, набирає нових обертів.

Перед викладачем ЗВО, котрий спеціалізується на викладанні іноземних мов, стоїть завдання не тільки точно дібрати матеріал, але й етично та академічно чесно його презентувати, аби в студентів сформувалось невикривлене розуміння цілісності тої чи іншої мови, яку вони вивчають.

Використання штучного інтелекту є новим викликом в сучасній системі освіти. Доброчесне використання можливостей штучного інтелекту є напрямком якому варто приділяти увагу. На сьогоднішній день штучний інтелект може стати загрозою для академічної доброчесності у ЗВО. Наразі є багато програм на основі штучного інтелекту, що містять абсолютно весь контент із вивчення іноземних мов, від фонетики до синтаксису й стилістики. Наприклад додатки: *ELSA Speak, Duolingo, Rosetta Stone, Speexx, OpenSesame* та ін. Вони пропонують гейміфікований та інтерактивний підхід до вивчення мови з короткими відео-уроками, охоплюючи лексику, граматику, аудіювання, читання та навіть говоріння (використовується синтезоване мовлення). Користувач обирає свій рівень володіння мовою (A1 – C2) та напрямок інтересів (наприклад, IT, Business, General English). Також можна відстежувати свій прогрес і отримувати винагороди за проходження завдань.

Ігнорування сучасних технологій не є вирішенням питання, важливо зрозуміти як такі можливості інтегрувати у навчальний процес. Важливо аби цифровізація не поставила під загрозу академічну доброчесність і культуру викладача, який бажає цілком повністю залучити до свого заняття вищеперераховані додатки. Адже тоді виникає питання ролі постаті самого викладача у даному процесі, що призведе до низки викликів, які надалі вплинуть на якість навчання:

- рівень професійності й культури викладача та надання ним якісних знань здобувачам освіти;
- рівень академічної доброчесності спеціалістів, що будуть випускниками університету, може бути на недостатньому рівні для виконання своїх обов'язків;
- можливе погіршення репутації університетів (як інституції), якщо у роботах будуть знайдені ознаки академічної недоброчесності, зокрема якщо робота буде написана частково чи повністю штучним інтелектом та видана за авторський матеріал;
- зменшення кількості захищених робіт та додаткові витрати на переперевірку робіт (через повторну перевірку із-за виявлення ознак плагіату).

Отже, академічна доброчесність та штучний інтелект у викладанні іноземних мов не мають протидіяти один одному. Штучний інтелект має стати якісним інструментом, доповненням, що має використовувати викладач для донесення знань. Викладач, у свою чергу має досліджувати питання впливу штучного інтелекту на якість робіт та сприяти розвитку у здобувачів критичного мислення щодо використання штучного інтелекту у навчанні.

Список використаних джерел

1. Сопова, Д. О. (2020). *Академічна чесність як складова професійної підготовки майбутніх фахівців в університетах Європейського Союзу*. Київський університет імені Бориса Грінченка.
2. Калиновський, Ю. Ю. (2012). Академічна чесність як чинник правового виховання студентської молоді. *Гілея*. Вип. 63. С. 477–482.

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Кохан О.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Протягом останніх десятиліть технології стали невід'ємною складовою освітнього процесу, особливо в галузі вивчення мов. Інтерактивні програми, онлайн-уроки, платформи, автоматизовані перекладачі та мультимедійні ресурси революціонізували традиційне навчання, надаючи динамічний та захоплюючий досвід вивчення мов.

Штучний інтелект (ШІ), який став невід'ємною частиною сучасності, активно проникає в різні сфери життя, такі як електронна комерція, маркетинг, фінансові технології та виробництво. Галузь освіти, разом з іншими, є перспективною областю для застосування штучного інтелекту. Швидке впровадження ШІ у вивчення іноземних мов у поєднанні з можливостями нейронних мереж відкриває нову еру освіти як для студентів, так і для викладачів.

Вивчення мови традиційно базувалося на підручниках, граматичних вправах і класних уроках. Сучасні учні вважають ці методи неефективними і нудними, що призводить до низького інтересу та прогресу. Традиційні методи навчання мають обмеження, які ускладнюють досягнення успіху. Підручники, відео та аудіозаписи містять корисний вміст, але не персоналізуються, що може спричинити перехід на новий рівень до того, як студенти повністю зрозуміють матеріал. Цифрові засоби, що використовують штучний інтелект, надають індивідуалізований навчальний план та відстежують особисті досягнення учнів, що дозволяє адаптувати матеріал до їхнього рівня знань.

Мобільні додатки для вивчення мов, які працюють на основі штучного інтелекту, є зручнішими, персоналізованими та ефективними. Часто вони вбудовані у курси електронного навчання, надаючи учням віддалений доступ до контенту та активну участь у процесі. Подібно до того, як зростання онлайн-освіти трансформувало процес вивчення мов, розвиток технології штучного інтелекту обіцяє нову переломну точку. Вивчення мови за допомогою штучного інтелекту стає все більш поширеним, оскільки штучний інтелект надає різноманітні корисні функції у додатках та програмах.

Мовні боти. Багато хто вважає, що для повного розуміння особливостей мови необхідно спілкуватися з носіями мови. Однак моделі штучного інтелекту відтворюють реальну мову та розмови з швидко зростаючою точністю. Чат-бот для вивчення мови може відповідати на повідомлення персоналізованою актуальною інформацією. Люди, які вивчають мову, можуть використовувати чат-боти щоб практикувати мовлення без хвилювання, яке вони можуть відчувати під час розмови з людиною.

Генеративний штучний інтелект для вивчення мов використовує передові алгоритми, такі як ті, що зустрічаються у моделях, наприклад, GPT-3, для генерації тексту, схожого на людський, та залучення користувачів до захоплюючого мовного досвіду. Шляхом інтерактивних розмов і динамічної генерації контенту він створює середовище, де учні можуть практикувати та покращувати свої мовні навички в природний та контекстно насичений спосіб. Шляхом симулювання діалогів у реальному світі та надання персоналізованого фідбеку ці системи пропонують унікальний та індивідуальний навчальний досвід, відповідаючи конкретним потребам та темпу кожного окремого користувача, прокладаючи шлях для інноваційних та адаптивних підходів, які використовують потужність штучного інтелекту.

Машинний переклад – це процес автоматичного перекладу тексту чи мовлення з однієї мови на іншу за допомогою комп'ютерних алгоритмів. З появою штучного інтелекту, зокрема нейронного машинного перекладу (НМП), системи перекладу на базі штучного інтелекту використовують методи глибокого навчання, щоб розуміти та перекладати значення тексту в контексті, забезпечуючи більш природне звучання перекладів. Хоча машинний переклад досяг значного прогресу, такі проблеми, як точний переклад ідіоматичних виразів, збереження тону та обробка предметної термінології, залишаються. Він допомагає студентам виявляти та виправляти помилки у машинному перекладі, що сприяє їхньому покращенню розуміння мови, навичок письма та словникового запасу. Машинний переклад також важливий для полегшення спілкування та подолання мовних бар'єрів у різних сферах, включаючи бізнес, подорожі та міжнародні відносини.

Персоналізовані підручники. Люди вчать по-різному і з різною швидкістю, тому нерозумно очікувати, що всі будуть користуватися однаковим підручником та досягатимуть однакового успіху. Персоналізовані підручники адаптуються до потреб учнів на основі їхнього індивідуального прогресу. Кастомізація підручників має велике значення для вчителів. Вони можуть завантажувати контент у систему

штучного інтелекту, яка в свою чергу може створювати підручники, відповідно адаптовані до певної школи, курсу чи групи учнів.

Переваги ШІ у вивченні мови очевидні, оскільки він революціонізує освіту. ШІ індивідуалізує навчальний процес, враховуючи унікальні потреби кожного студента, забезпечує миттєвий зворотний зв'язок та сприяє своєчасній корекції та вдосконаленню навчального плану. На відміну від традиційних методів, ШІ усуває страх невдачі, створюючи сприятливе навчальне середовище. Крім того, штучний інтелект сприяє глибшому залученню студентів, пропонуючи гнучкість і індивідуальні навчальні плани, а також захоплюючу навчальну діяльність. ШІ впроваджує гейміфікаційні елементи у вивчення мови, зробивши його привабливим та захоплюючим. Додатки використовують ігрові функції, такі як вікторини та нагороди, щоб мотивувати тих, хто навчається, і підтримувати їхній інтерес до мовної практики. Платформи, засновані на штучному інтелекті, надають широкий спектр ресурсів. Серед них є статті, відео та інтерактивні вправи, які відповідають різним стилям навчання. Ці ресурси охоплюють різні теми та рівні складності, відповідно до вподобань студентів. Однією з головних переваг навчання з використанням штучного інтелекту є його цілодобова доступність, що дозволяє учням навчатися в будь-який зручний для них час.

Duolingo (<https://www.duolingo.com>), Rosetta Stone (<https://uk.rosettastone.com>), Babbel (<https://ua.babbel.com/>), FluentU (<https://www.fluentu.com>), Lingvist (<https://lingvist.com/ua>) – це приклади наявних сьогодні на ринку освітніх послуг чат-ботів та додатків, які є спеціалізованими у вивченні іноземної мови або сприяють розвитку комунікативних навичок.

Загалом, швидкий розвиток технологій, зокрема штучного інтелекту, призводить до значних змін у освітньому середовищі. Вони сприяють більш ефективному та захоплюючому процесу навчання, а також розширюють можливості доступу до освіти для ширшого кола людей. Штучний інтелект не замінить викладачів, проте значно змінює їхні ролі та способи взаємодії зі студентами, дозволяючи більше часу приділяти наставництву та координації навчання. Крім того, за допомогою штучного інтелекту студенти можуть мати персоналізовані та оптимізовані інструменти для вивчення мови, що сприяє їхньому глибшому залученню до навчання.

Список використаних джерел

1. Вікторова Л. В., Кочарян А. Б., Мамчур К. В. Застосування штучного інтелекту та чат-ботів під час вивчення іноземної мови. Інноваційна педагогіка. 2021. Випуск 32. Т. 2. С. 166–173. URL: chrome-extension://efaidnbnmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/32part_2/35.pdf (дата звернення: 28.01.2024).
2. UNESCO (2019) Digital Library, Artificial intelligence in education: challenges and opportunities for sustainable development. Available at: <https://unesdoc.unesco.org/about>

CHAT GPT FOR ENGLISH LANGUAGE LEARNING

Kushmar L.,

PhD in Philology, Associate Professor of the Department of Foreign Philology and Translation, State University of Trade and Economics

Kolot L.,

Senior Lecturer of the Department of Foreign Philology and Translation, State University of Trade and Economics

English has become vital for international communication and business in today's globalized world. English proficiency is an academic necessity for Thai students and a crucial ability that can open the door to countless future chances. However, traditional techniques of language training, which frequently rely on memorization by rote and repetitive exercises, are less efficient at engaging pupils and offering a tailored learning experience. Artificial Intelligence (AI) has emerged as a potent tool in various industries, altering how jobs are accomplished and issues are solved. Recently, there has been a growing interest in utilizing AI technologies for educational applications, specifically language learning. This study investigates the potential for AI to boost Thai students' English language learning. Using AI-based platforms and applications tailored to their requirements and interests, students can engage in personalized and interactive learning. This study examines the benefits of artificial intelligence in English language learning, discusses the problems that need to be solved, and recommends appropriately incorporating

AI into the Thai education system. The capacity to create tailored learning experiences is one of the most significant benefits of using AI in English language learning. Individual student strengths, limitations, and learning styles can be analyzed using AI-powered platforms, allowing customized content and exercises. By focusing on specific growth areas and delivering tailored feedback, this individualized method can dramatically increase language learning efficiency. In addition to personalization, the dynamic and engaging character of AI facilitates English language learning. Traditional language acquisition methods rely on textbooks and lectures, which may only partially engage and fascinate students. However, AI-based systems can incorporate gamification elements such as quizzes, interactive exercises, and virtual chats to make learning more engaging and motivating [1].

2.1 Traditional Methods of Language Learning Traditional language learning methods in Thailand often rely on rote memorization and repetitive exercises. These methods, while straightforward, may not cater to individual learning styles or provide opportunities for real-world language application. The lack of personalization and interactive engagement can result in reduced motivation and less effective learning outcomes. Traditional language learning methods have long been foundational to acquiring proficiency in a new language. These methods have evolved, formed the basis of language education, and been widely used in various educational settings. Here is an explanation of each method:

(1) Grammar-Translation Method

The grammar-translation method emphasizes the study of grammatical rules and translating texts between the target language and the native language. It focuses on understanding the structure and rules of the language through reading and writing (Richards & Rodgers, 2014).

(2) Direct Method

The Direct Method stresses the direct interaction with the target language without using the native language. It focuses on oral communication, emphasizing conversation and practical language use (Berlitz & Haupth, 1946).

(3) Audio-Lingual Method

The Audio-Lingual Method centers on habit formation and repetition, often involving intense drilling of language patterns. It heavily relies on oral and aural skills and minimizes the use of the written form (Lado, 1964).

(4) Communicative Language Teaching (CLT)

Communicative Language Teaching prioritizes honest communication and interaction. It encourages students to engage in meaningful conversations, problem-solving, and context-based language use (Littlewood, (2014).

(5) Total Physical Response (TPR)

Total Physical Response is based on the idea that language learning is facilitated by involving physical actions and responses. Students respond to commands in the target language to understand and internalize language patterns (Asher, 1969).

These traditional language learning methods have contributed to the rich language education landscape and continue to influence language teaching practices worldwide. You can explore these methods further through the provided references and citations.

Chat GPT is rather a new model of AI and its use in education is only researching, there are some researches on the topic. Moreover, even applying AI in educational practice is still in its infancy, but the issue has already been reflected in different, generally empirical, studies [2].

In education, AI technology will influence how students learn, teachers work, and ultimately, how people structure the education system. Some educators and leaders look forward to these changes with great enthusiasm. Sal Kahn, founder of Khan Academy, went so far as to say in a TED talk that AI has the potential to effect “probably the biggest positive transformation that education has ever seen.” The use of AI: Chat GPT, a powerful natural language processing model, in the field of education, has several significant implications:

1. **Enhancing Learning Motivation:** Chat GPT can positively impact students’ learning motivation. Chat GPT can foster high motivation, strong self-confidence, and a positive attitude shift among students when integrated into the educational environment. This can be attributed to its ability to provide personalized and interactive support, making learning more engaging and enjoyable.

2. **Improved Writing and Reading Skills:** Chat GPT has been found to enhance students’ reading and writing abilities generally. It can provide instant feedback, suggest improvements, and help students develop their language skills.

3. **Support for learning English:** In the context of language learning, students’ desire to learn and their belief in having readily available support is crucial. Chat GPT can be a helpful tool for language learners, offering instant translations, language practice, and conversation partners.

4. **Enhanced Teaching Practices:** Chat GPT in the classroom can encourage more motivated teaching. Educators can leverage Chat GPT

to provide personalized assistance to students, offer explanations, and facilitate interactive discussions. This can create more engaging and dynamic learning experiences, aligning with contemporary pedagogical approaches emphasizing learner-centered instruction.

To discuss the problem of Chat GPT use in education in general, it is necessary to underline its pros and cons. On the one hand, it can be used for any type of student. For example, for university students to develop reading and writing skills by offering vocabulary, grammar and syntax corrections, as well as to develop a writing style and critical thinking. Chat GPT can be used to generate and ask different questions, as prompts to encourage students to think critically about what they read and how they write, and it can be used to analyze and interpret the presented information. Chat GPT can offer students to summarize and explain complex text parts for easier understanding. Chat GPT can be used as a learning tool with an educational purpose to discover students' creativity, offer personalized learning, and prepare them better to work with AI systems in future. On the other hand, it can be used by students for doing homework. Some colleges have recently blocked access to Chat GPT from their computers and networks, concerned about its negative impact, and restricted access to it. Some university students have confessed about Chat GPT use for homework and exams, some of them did not even edit the content generated by the chatbot at all. Chat GPT has already become a cause of concern for many educators. Students use it to write assignments, passing off AI-generated essays as their own. Moreover, anti-plagiarism programs can't recognize Chat GPT's texts because a created text is not technically a plagiarism. Chat GPT doesn't take chunks of someone else's text, it writes its own texts avoiding plagiarism and borrowing. It is impossible to detect plagiarism with standard tools. Most educators worry that they will have to rethink the system of exams and evaluations. Hence, Chat GPT contributes significantly to curriculum development by providing a versatile tool for designing language courses. Its ability to generate course plans, texts, tasks, and language practice exercises allows educators to create curricula as for specific students' needs. Chat GPT aids in textbook creation by offering content generation, reducing the time and effort required to produce relevant learning materials. It also facilitates the design of assignments, enabling teachers to craft interactive, language-focused tasks that promote meaningful student engagement and skill development in the educational context. The limitations of using Chat GPT for English curriculum design include its potential to generate incorrect or misleading information, leading to the need for thorough content verification and

editing. Additionally, Chat GPT may lack the ability to understand and adapt fully to the unique needs and learning styles of university students, potentially resulting in less personalized instruction. Lastly, there is a risk of overreliance on Chat GPT that may hinder critical thinking and problem-solving skills if not balanced with human guidance and interaction. Definitely, there are not only the technical and practical limitations of using Chat GPT, but also ethical ones that might be considered [2].

We strongly believe that CHAT GPT has the ability to generate natural language and generate coherent responses based on context. It can not only answer simple questions, but also perform complex verbal reasoning and expression. It is an end-to-end model that can receive input text of any length and output responses accordingly. It has the ability to adapt to different fields and topics, and can respond to various types of questions. CHAT GPT is able to understand the meaning of input based on its context and generate responses related to it. It is able to capture grammatical, logical and semantic information in the language to produce coherent and reasonable responses. CHAT GPT can learn how to express language in different styles and tones by training diversity in the data. This allows it to generate personalized responses based on the user's needs and preferences.

References

1. Saifon Songsiengchai, Bang-on Sereerat & Wirot Watananimitgul (2023). Leveraging Artificial Intelligence (AI): Chat GPT for Effective English Language Learning among Thai Students. URL: https://www.researchgate.net/publication/375101940_Leveraging_Artificial_Intelligence_AI_Chat_GPT_for_Effective_English_Language_Learning_among_Thai_Students.
2. Kostikova, I., Holubnycha, L., Besarab, T., Moshynska, O., Moroz, T., Shamaieva, I. (2024). ChatGPT for Professional English Course Development. *International Journal of Interactive Mobile Technologies (iJIM)*, 18(2), pp. 68–81.

СУЧАСНІСТЬ ОСВІТИ: ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МОВНОМУ НАВЧАННІ

*Малиновська І.,
старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Використання цифрових технологій в освітньому середовищі – це одна з найважливіших тенденцій розвитку сучасного світу. Цифрові технології дозволяють інтенсифікувати освітній процес, зробити його мобільним та адаптованим до реалій сьогодення. Більше того, цифрові технології та засоби штучного інтелекту можуть забезпечити неперервність навчання в умовах форс-мажорних ситуацій (наприклад, пандемій чи війни). В галузі вищої освіти сьогодення спостерігається розвиток навчання на основі використання штучного інтелекту та можливості формування цифрових компетенцій у студентів для вирішення завдань, створених Четвертою Промисловою Революцією. Слід відзначити, що перехідний етап до ери четвертого рівня технічного розвитку, відомого як Індустрія 4.0 (штучний інтелект, кіберфізичні системи, цифровізація промислових і комунікаційних процесів, роботизація виробничих процесів та інше) ставить нові вимоги до освіти на всіх рівнях. В програмі великої трансформації «Освіта 4.0: Український Світанок» основною вимогою є забезпечення відповідності національної системи освіти технологічному режиму Індустрії 4.0 [3]. Освіта 4.0, за визначенням Дж. Міранди, означає «бажання виховати нове покоління конкурентоспроможних фахівців, які можуть використовувати правильні фізичні та цифрові ресурси для надання інноваційних рішень поточним та майбутнім проблемам суспільства» [2]. Основна мета Освіти 4.0 в Україні – забезпечити різносторонній розвиток особистості студентів відповідно до їхніх індивідуальних потреб та потреб різних соціоекономічних систем, інтеграція освітньої системи України в європейський та світовий освітній простір, підвищення конкурентоспроможності та розвитку освітніх установ та системи освіти в цілях відкритих ринків освітніх послуг та праці. Успішна реалізація нової моделі навчання вимагає чіткого розуміння особливостей Освіти 4.0, її основних характеристик, а також вимагає адаптації практики підготовки квалі-

фікованих робітників до змінних вимог. Слід відзначити, що ціль може бути досягнута шляхом:

- впровадження в освіту сучасних парадигм орієнтованих на людину, рівний доступ до якісної, неперервної освіти, принципів відкритої освіти;
- необхідне вдосконалення організаційно-економічних, функціонально-цільових та змістовно-технологічних підсистем національної освітньої системи;
- впровадження інноваційних педагогічних систем у практику освіти на основі останніх досягнень національної та міжнародної психологічної та педагогічної науки [1].

У Освіті 4.0 штучний інтелект може забезпечити персоналізоване, адаптивне навчання, відповідаючи на загальні питання студентів за допомогою аналізу навчання та передбачувального моделювання. В останні роки штучний інтелект став необхідною частиною нашого повсякденного життя, впливаючи на різні сфери, включаючи освіту. Однією з областей, де штучний інтелект може внести значний вклад, є вивчення та викладання іноземних мов. Технології штучного інтелекту можуть полегшити і покращити цей процес:

1. Адаптивне навчання: штучний інтелект може допомогти створити індивідуальні плани навчання, враховуючи особливості кожного студента. Алгоритми можуть аналізувати швидкість і здібності студентів та адаптувати матеріали, щоб забезпечити оптимальний рівень викликів та розвитку.
2. Використання чат-ботів для практики мови: Інтерактивні чат-боти, використовуючи технології обробки природної мови, можуть допомогти студентам отримати практику в мовленні. Вони можуть відповідати на запитання, виправляти помилки та стимулювати комунікацію іноземною мовою, студенти отримують можливість спілкуватися з віртуальними персонажами або випробувати сценарії реального життя, розвиваючи при цьому практичні навички.
3. Автоматичне оцінювання мовних навичок: Застосування штучного інтелекту дозволяє швидко та об'єктивно оцінити письмові та усні завдання. Це важливо для забезпечення розуміння студентів їхнього прогресу та визначення областей для подальшого вдосконалення.
4. Персоналізоване навчання через мобільні додатки: використання мобільних додатків з штучним інтелектом може допомогти вивчати мову в будь-який час та в будь-якому місці. Вони можуть адаптуватися до індивідуальних потреб кожного користувача, надаючи персоналізовані завдання та матеріали.

5. Аналіз прогресу та рекомендації: штучний інтелект може збирати дані про прогрес студентів, визначати слабкі сторони та рекомендувати конкретні вправи або завдання для подальшого вдосконалення.

Штучний інтелект відкриває нові перспективи для навчання та викладання іноземних мов, забезпечуючи ефективніше і цікавіше оточення для студентів. Розуміння студентами основних тенденцій у сучасному суспільстві та навчальному середовищі дозволяє створити потужного свідомого фахівця. Рефлексія студентів після завершення курсу чи навчання взагалі повинна мати певні результати, і Освіта 4.0 та інструменти штучного інтелекту допомагають в цьому. Завдяки їм можна підвищити ефективність навчання студентів, мотивувати їх через адаптивне та персоналізоване навчання, автоматизувати відповіді на загальні питання та поліпшити якість онлайн-екзаменів; покращити саморефлексію студентів та створити більш персоналізований досвід навчання. Однак важливо пам'ятати, що людський елемент залишається невід'ємною частиною освітнього процесу, і технології штучного інтелекту повинні слугувати як інструмент для покращення, а не заміщення взаємодії та мотивації між викладачем та студентом.

Список використаних джерел

1. Malynovska, I., Smyrnova, I. (2023). THE KEY ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION 4.0. *Scientific Journal of Polonia University*, 58(3), 151–155. <https://doi.org/10.23856/5820>
2. Miranda J., Rosas-Fernández J., Molina A. (2020). Achieving innovation and entrepreneurship through the application of education 4.0 and open innovation. In Proceedings of the 2020 IEEE International Conference on Engineering, Technology and Innovation (ICE/ITMC). pp. 1–6.
3. The program of the great transformation "Education 4.0: Ukrainian Dawn". URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/ministr-osviti-i-nauki-ukrayini-prezentuvav-programu-velikoyi-transformaciyi-osvita-40-ukrayinskij-svitanok>

СИСТЕМИ ШІ В СЕРЕДОВИЩІ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ 4.0

Мартинюк В.,

*канд. пед. наук, доцент кафедри сучасних європейських мов,
викладач-методист вищої категорії,
Чернівецьке вище комерційне училище ДТЕУ*

Основна функція освіти – прищеплювати цінності та формувати поведінку відповідно до усталених суспільних норм а також надавати учням знання і навички, необхідні для досягнення успіху в житті.

Проте, з розвитком культури та технологій, динамічна природа пріоритетів, необхідних у житті, змінюється. Зрозуміло, що еволюція та прогрес освіти призвели до народження феномену «Освіта 4.0», в системі якої ми зараз працюємо.

Швидкий технологічний розвиток Освіти 4.0 неминуче створює численні ризики та виклики, які наразі випереджають політичні дебати та зміни у нормативних базах. Науковці [2, 3, 4] звертають нашу увагу на появу таких нових освітніх феноменів, як-от: навчальна аудиторія Освіти 4.0, ШІ (штучний інтелект) в освітньому VR&AR середовищі, тощо. Педагогічна реальність сьогодення показує, що Штучний інтелект (ШІ) має потужний потенціал для розв'язання найбільших викликів у сучасній освіті, а також впровадження інноваційних методів викладання та навчання для прискорення прогресу на шляху до Освіти 5.0.

Змінилася і роль навчальної аудиторії. З одного боку, навчальна аудиторія Освіти 4.0 (далі Classroom 4.0) – це розумне smart середовище, що пов'язане з реальним і віртуальним світом через відповідні технологічні платформи.

З іншого: Classroom 4.0 – це гнучка платформа, яка сприяє успішній інтеракції

«Студент ↔ Викладач», «Студент ↔ Машина ↔ Викладач» і базується на експериментальному ШІ навчанні та новітніх педагогічних ІТ технологіях [власне Мартинюк Веронія].

Поєднання ШІ з новітніми педагогічними технологіями у середовищі Classroom 4.0 може зробити навчання ефективнішим і доступнішим для здобувачів освіти, а також полегшити роботу надавачам освітніх послуг. Практика показує, що найкращими загальнодоступними системами на основі ШІ в середовищі Classroom 4.0 є ChatGPT і DALL-E 2. Як справедливо стверджують науковці [1, 5], у процесі вивчення іноземних мов вони займають лідерські позиції, оскільки їх

популярність спричинена не тільки педагогічними або лінгвістичними, але й психологічними передумовами.

Рекомендованими також є:

MakeMyTale – інноваційна платформа, що дозволяє створювати унікальні історії за допомогою ШІ. Замовник обирає тему, жанр, персонажів, а неймережа формує казку з ілюстраціями.

Tome – створює нові розповіді або додає контент за запитом замовника.

Talk to Books – неймережа, яка відповідає на запитання цитатами з книг. Вона вміє обробляти навіть абстрактні питання, наприклад, «Що було раніше – курка, чи яйце?» Ця неймережа надзвичайно ефективна для застосування на заняттях англійської мови, оскільки не розпізнає українську.

ChatWithPDF дозволяє швидко опрацювати PDF-документи незалежно від їх розміру чи складності. Не потрібно витратити години на пошук необхідної інформації – платформа самостійно зробить це швидко та ефективно.

Науковці [1, 5] визначають основні переваги використання ШІ систем в англійськомовному середовищі Освіти 4.0, які:

- А) швидкі в опрацюванні та генеруванні інформації;
- Б) безкоштовні та доступні;
- В) прості у використанні і
- Г) відповідають психотипу сучасної молоді.

Отже, інноваційні ІТ технології змінюють наше функціонування в Освіті 4.0, а ШІ системи швидко і ефективно допомагають у розв'язанні теоретичних та практичних завдань англійськомовного освітнього середовища 4.0.

Список використаних джерел

1. Зайцева Н. В. Інноваційні додатки на основі штучного інтелекту для занурення в англійськомовне середовище. С. 98: Технології добросовісного використання штучного інтелекту у сфері освіти та науки: матеріали всеукраїнського науковопедагогічного підвищення кваліфікації, 31 липня – 10 вересня 2023 року. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 276 с.
2. Покатілова Вікторія. Штучний інтелект в освіті: як технологія впливає на навчання в українських школах. <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/suspilstvo/20231220-shtuchnyj-intelekt-v-osviti-yak-tehnologiya-vplyvaye-na-navchannya-v-ukrayinskyh-shkolah/> (дата звернення: 09.02.2024).

3. Терепищій С. Медіаграмотність в епоху штучного інтелекту: інтеграція інструментів і методів штучного інтелекту в сучасні педагогічні підходи. Педагогіка. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 60. Т. 4. 2023. С. 195–202.
4. Chaka, C. (2023). Fourth industrial revolution – a review of applications, prospects, and challenges for artificial intelligence, robotics and blockchain in higher education. Research and Practice in Technology Enhanced Learning (RPTeL), 18(2). <http://rptel.apsce.net/index.php/RPTeL/article/view/2023-18002>.
5. Leimbach T., Rodoniklis W. Einsatz von ChatGPT und KI in der Ausbildung. Netzwerk Q 4.0: веб-сайт. URL: <https://netzwerkq40.de/de/blog/einsatz-von-chatgpt-und-ki-in-der-ausbildung/> (дата звернення: 07.02.2024).

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: НОВИЙ ЕТАП У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

*Михайлова Н.,
старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

У стрімкій сфері технологічного прогресу штучний інтелект (ШІ) став новаторською силою, здійснивши революцію в різних секторах. Однією зі сфер, де його трансформаційний вплив особливо виражений, є вивчення іноземної мови. Штучний інтелект і вивчення іноземної мови бездоганно поєднуються в онлайн-навчанні. Вже будучи ключовим компонентом таких секторів, як електронна комерція, фінансові технології та маркетинг, ШІ швидко стає стандартною практикою в освіті. Вивчення іноземної мови на основі штучного інтелекту в поєднанні з використанням можливостей нейронної мережі призводить до нової ери освіти як для студентів, так і для викладачів. Одним із фундаментальних внесків штучного інтелекту у вивчення мови є здатність пристосовувати навчальний досвід до індивідуальних потреб. Традиційні методи вивчення мови часто використовують універсальний підхід, який може не задовольнити різноманітні стилі та темпи навчання учнів чи студентів, проте штучний інтелект використовує алгоритми машинного навчання для аналізу поведінки користувачів, визначення сильних і слабких сторін

і відповідно коригування шляху навчання. Розуміючи унікальні вимоги кожного учня чи студента, мовні платформи на основі штучного інтелекту можуть пропонувати персоналізовані вправи, адаптивні тести та цільовий відгук. Штучний інтелект особливо зручний тим, що надає різноманітні корисні функції в додатках та програмах.

Багато хто вважає, що для повного розуміння особливостей мови необхідно спілкуватися з носіями мови. Однак моделі штучного інтелекту відтворюють реальну мову та розмови з великою точністю. Люди, які вивчають мову, можуть використовувати чат-бот, щоб практикувати розмови без тривоги, яку вони можуть відчувати під час розмови з іншою людиною. Використання чат-ботів у навчанні є особливо корисним для студентів, оскільки чат-боти надають персоналізований контент на різні теми. Для вивчення мови за допомогою ШІ чат-боти незамінні. Відтворюючи аспекти ролі викладача, як-от ведення інтерактивних розмов, чат-бот пропонує рівень персоналізації, якого не вистачає іншим методам навчання.

ChatGPT відомий як безкоштовний чат-бот зі штучним інтелектом загального призначення, який став надзвичайно популярним із моменту його запуску в листопаді 2022 року. Окрім того, що він пропонує спілкування та допомогу в написанні тексту, він має програми для вивчення мови.

GPT (Generative Pre-trained Transformer) – це алгоритм штучного інтелекту, розроблений компанією OpenAI, який використовується для автоматичного генерування тексту. GPT базується на нейронній мережі з великою кількістю параметрів, що навчається на величезній кількості текстів. Це дає змогу GPT генерувати тексти, які дуже схожі на людські.

Ось кілька простих порад, які можуть допомогти використовувати GPT для вивчення, зокрема, англійської мови:

1. Почніть з простих речень. Щоб розуміти відповіді GPT-чату, спочатку потрібно почати з простих запитань і речень. Наприклад, ви можете почати з запитань про погоду, час, день тижня тощо. Такі запитання легко розуміти і чат GPT може дати зрозумілу відповідь.

2. Використовуйте правильну граматику та правопис. Чат-GPT може бути дуже корисним для вивчення граматики та правопису. Він може поправляти ваші помилки та давати правильну форму виразу. Звертайте увагу на те, як GPT чат використовує слова, фрази та речення, і намагайтеся повторювати їх.

3. Використовуйте різні типи запитань. Намагайтеся задавати різні типи запитань, щоб збільшити свій словниковий запас та

навчитися різним типам виразів. Наприклад, ви можете задавати запитання про відчуття, родину, роботу, інтереси тощо.

4. Не бійтеся повторювати запитання та відповіді. Якщо ви не зрозуміли відповідь GPTчату на ваше запитання, спробуйте переформулювати його і задати знову. Експериментуйте з запитаннями: змінюйте формулювання, щоб покращити результати.

5. Просіть переписати: *rewrite this dialogue in a more polite way; rewrite this conversation but this time the client will be angry.*

6. Спростуйте/ускладнюйте рівень мови: кажіть свій рівень (A2, B1...) і чат підлаштується під нього.

7. Якщо пояснення чату для вас заскладне, просіть спростити: *“explain it in a simpler way”*.

8. Можете формувати запит українською: «яка різниця між словами *bad* та *badly*» тощо.

Один із прикладів використання GPT для вивчення англійської мови – це чат-бот *English Conversation AI*. Цей бот дозволяє користувачам вчитися англійської мови через спілкування з GPT. Він дає можливість задавати запитання, виконувати завдання та отримувати відповіді з правильною граматикою та правописом.

Ще одним прикладом використання GPT для вивчення англійської мови є застосунок *Duolingo*. У цьому застосунку використовуються спеціальні вправи та завдання, які базуються на різних рівнях складності. *Duolingo* також містить функцію чат-боту, яка допомагає вчитися англійської мови шляхом спілкування з GPT.

Іншим прикладом використання GPT для вивчення англійської мови є використання його в повсякденному житті. Наприклад, можна встановити чат-бота на своєму телефоні та задавати запитання на англійській мові, коли потрібна допомога у пошуку інформації. Це може бути корисно, якщо подорожувати або працювати з іноземними партнерами.

Отже, трансформуючи спосіб навчання користувачів, ШІ відіграє значну роль у прискоренні вивчення іноземної мови. Використовуючи чат-боти та застосунки, які базуються на GPT, можна навчитися граматики, правопису, розширити свій словниковий запас. Студенти процвітатимуть завдяки персоналізованому контенту, миттєвому зворотному зв'язку та адаптації до індивідуальних потреб. Водночас роль викладача полегшується за допомогою мовних ботів, машинного перекладу та персоналізованих підручників. Однак, не слід забувати про важливість спілкування з реальними людьми, адже GPT може бути саме корисним доповненням в процесі вивчення іноземної мови.

Список використаних джерел

1. Горбенко С. Штучний інтелект як технологія створення автоматизованих інтелектуальних систем. 2016. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/5044/1/20160428-29_TEZY_V3_P349.pdf
2. Єфремов М. Ф., Єфремов, Ю. М. Штучний інтелект, історія та перспективи розвитку. Вісник ЖДТУ. Серія «Технічні науки», 2016. (2(45)). С. 123–127. https://library.ztu.edu.ua/e-copies/VISNUK/45_II/123.pdf
3. Кадемія М., Візнюк І., Поліщук А., Долинний С. Використання штучного інтелекту у вивченні іноземної мови здобувачами освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми, 2022. С. 153–163. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-63-153-163>

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

*Мірочник В.,
викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

У наш час, коли швидкі технологічні зміни революціонізують різні сфери життя, освіта не залишається осторонь цього трансформаційного процесу. Зокрема, у сфері вивчення іноземних мов виникає підвищений інтерес до застосування штучного інтелекту (ШІ) для вдосконалення процесу навчання та осмислення мовленнєвого матеріалу.

Популярність електронного навчання вже підкреслила необхідність ефективних та інноваційних методів передачі знань. Використання чат-ботів для персоналізації контенту в електронному навчанні визначає новий рівень індивідуалізації навчальних програм, що враховують унікальні стилі та вподобання кожного учня.

ШІ може трансформувати навчання іноземних мов, створюючи виклики та вагомі можливості для освітнього процесу.

Сучасний прогрес технологій штучного інтелекту (ШІ) відкриває перед областями навчання іноземних мов безліч нових можливостей і перспектив. Новітні технології, розвиваючись шаленими темпами, дозволяють точніше, швидше та іноді навіть без залучення людей виконувати завдання, що раніше здавалися неможливими. У цьому контексті розглядатимемо деякі напрямки та методології, що активно застосовуються в сучасних технологіях ШІ для поліпшення процесу вивчення іноземних мов.

Однією з ключових областей, де технології ШІ вже проявили свою ефективність, є автоматизація завдань, пов'язаних з аудитом та обліком. Стандартизовані та структуровані завдання на основі алгоритмів ідеально підходять для автоматизації. Штучний інтелект дозволяє комп'ютерам виконувати розумові процеси, що раніше були притаманні виключно людям. Підготовка різних типів звітності може повністю покладатися на технології ШІ, мінімізуючи людський фактор та забезпечуючи високий рівень точності.

У цілому, сучасні технології штучного інтелекту вже сьогодні активно застосовуються в аудиті та обліку, значно полегшуючи та прискорюючи рутинні завдання, які вимагають великої кількості часу та уваги. Це відкриває шлях до нових горизонтів у вивченні іноземних мов, де технології штучного інтелекту можуть стати ключовим інструментом для досягнення високих результатів та ефективного навчання.

Сучасні технології штучного інтелекту відкривають безліч інноваційних можливостей у сфері вивчення іноземних мов, допомагаючи персоналізувати та підвищити ефективність навчання.

Адаптивне навчання:

Штучний інтелект надає можливість реалізувати адаптивне навчання, яке враховує індивідуальні особливості кожного учня. Системи штучного інтелекту можуть контролювати навчальний процес кожного учня, окремо аналізувати труднощі та помилки, а потім сповіщати викладача про необхідність додаткової підтримки або пояснень. Це дозволяє створити індивідуальний підхід до навчання та максимально підвищити ефективність вивчення мови.

Інтерактивність та іммерсія:

ШІ може створити інтерактивні мовні середовища, що імітують реальні ситуації спілкування. Відтворюючи сценарії з реального життя, система може поглибити занурення та активізувати мовні навички студентів, забезпечуючи практичний мовленнєвий досвід.

Системи машинного перекладу:

Розробка систем машинного перекладу на основі ШІ робить вивчення іноземних мов легшим і ефективнішим. Сучасні алгоритми

можуть надавати точний переклад та допомагати учням розуміти іншомовний контент з більшою легкістю.

Використання штучного інтелекту (ШІ) в освіті має свої переваги та ризики. Однією з головних переваг є можливість розширеного спілкування та взаємодії.

Застосування штучного інтелекту у викладанні іноземних мов дозволяє створювати інтерактивні курси з ефектом занурення. Використання чат-ботів, віртуальних помічників та ігрових сценаріїв, розроблених на основі штучного інтелекту, покращує здатність учнів взаємодіяти з мовою в реальному часі. Це створює динамічне середовище, де студенти можуть перевірити та застосувати свої знання в реальних ситуаціях, допомагаючи зміцнити мовленнєві навички.

Доступність є також однією з найважливіших переваг використання ШІ для освітнього процесу. Використання штучного інтелекту робить освіту більш доступною, особливо для тих, хто має обмежені традиційні навчальні ресурси. Онлайн-курси, платформи штучного інтелекту та машинного навчання можуть подолати мовні та географічні бар'єри, щоб забезпечити якісну освіту в усьому світі.

Хоча перспективи застосування ШІ в навчанні іноземних мов дуже захоплюючі, важливо враховувати й виклики. Серед них є недостатня етика та конфіденційність. Системи штучного інтелекту можуть стати об'єктом кібератак, що може призвести до серйозних наслідків, включаючи витік конфіденційної інформації або навіть ушкодження фізичних систем. Загалом, етичні аспекти розробки та використання штучного інтелекту вимагають серйозної уваги з боку фахівців у цій галузі. Необхідно розробляти системи ШІ з урахуванням етичних норм та принципів, щоб мінімізувати ризики для суспільства. Недоліком також є залежність від систем штучного інтелекту, що може призвести до втрати людського елементу в освітньому процесі. Навчання має бути збалансованим, а реструктуризація заради технологій може призвести до втрати людської взаємодії, мотивації та емоційних стилів навчання.

Штучний інтелект – це тема, яка не перестане дивувати нас своїми можливостями та перспективами. Технології розвиваються зі швидкістю світла, і ми можемо лише гадати, які нові відкриття чекають на нас у майбутньому. Однак, окрім безмежних можливостей, існують і ризики, пов'язані з використанням ШІ.

Список використаних джерел

1. <https://itproger.com/ua/news/kak-rabotaet-ii-printsipi-raboti-sovremennogo-ai>
2. <http://philol-zbirnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/philol/article/view/291>
3. <https://www.pabu.com.ua/ua/mediacentr-3/blog-prezydenta/21-bloh-prezydenta/879-tekhnolohii-shtuchnoho-intelektu-novi-perspektyvy-chy-zahroza-dlia-profesii-audytora>

CHATGPT AS A TOOL TO DEVELOP STUDENTS' COMMUNICATIVE COMPETENCE IN ENGLISH

Nykytenko O.,

*Senior Lecturer, Department of Foreign Languages for Business and International Communication,
National University of Food Technologies*

Malyk Y.,

*Senior Lecturer, Department of Foreign Languages for Business and International Communication,
National University of Food Technologies*

Learning in the age of digital technology has become many times easier and more accessible than ever before. With the help of advanced technology, individuals seeking to improve their language skills can now practice and engage with artificial intelligence (AI) coaches.

It is common knowledge that the main goal of learning a foreign language is the formation of students' communicative competence which means the development of skills and mastery of the language as a means of intercultural communication. This goal is aimed at achieving a level that would be sufficient for communication in oral and written forms within the defined communicative spheres on the basis of the studied language material. Communication skills involve the ability to listen, the ability to speak (to express oneself orally), the ability to read (to understand speech in its graphic design), the ability to write. These skills can be constantly developed and improved by using such a tool as ChatGPT.

ChatGPT is a neural network in the form of a chatbot developed by OpenAI. The ChatGPT chatbot supports dozens of languages and can answer questions in a human way. The latter is due to the fact that, in

addition to the standard skills of a neural network to study and analyze huge data sets and draw conclusions from them, the neural network learns with feedback from people. In fact, the bot takes over the manner of communication and "thinking".

The chatbot defines itself as "one of the most powerful AI, which is capable of creating content, generating texts, answering questions and performing other natural language processing (NLP) tasks" [2]. Artificial intelligence is a broad concept. It encompasses any technology that reproduces human thinking and skills such as understanding complex information, drawing conclusions independently, and the ability to engage in meaningful and coherent dialogue. Artificial intelligence can perceive much more information than a human. And therefore, it is much faster and more accurate to perform tasks.

Simply put, GPT chat is a specially designed bot to simulate real conversations. It is able to explain, remember what you said earlier during the conversation, generate ideas when asked and apologize when you did something wrong.

With the help of the bots, you can learn English without leaving the messenger. The opportunities they provide are almost unlimited. The programs will allow you to learn both ordinary and slang words, enrich your vocabulary with phrases for everyday communication, learn the rules of the language, vocabulary, developing your grammar, reading and writing skills. The bots provide links to popular texts by English-speaking writers, supporting materials, work as a translator, allowing you to quickly translate any word into English or vice versa. The programs offer accessible lessons and rules of the English language.

These AI-powered apps and websites offer convenient access to English practice, enhancing learners' fluency, pronunciation, and overall confidence. By utilizing AI technology, learners can engage with these apps simulating real-life English conversations and mastering the language at their own pace. Whether you are a beginner or an advanced learner, these AI English learning platforms provide an effective and affordable solution for anyone looking to improve their English proficiency.

Among the other advantages of using bots to learn English and develop skills are: first, personalized training. In the classroom, you have limited opportunities to practice speaking one-on-one with the teacher and receive feedback from them. But with the chat robot you get individual English practice. Second, accessibility 24/7. Whenever you feel like talking in English, your chatbot will be at your service. You will get an instant answer to any question and you can participate for several hours in a row. Third, ChatGPT can also help the teachers create personalized

exercises, educational resources for students, including those with special educational needs.

Generally speaking, mastering the skills of speaking, listening, reading and writing is carried out in conditions that simulate situations of real communication that can be created and partly performed by the ChatGPT coach. In this regard, the educational activities of students are organized in such a way that they perform motivated actions with speech material to solve communicative tasks aimed at achieving the goals and intentions of communication.

For example, you can ask questions in ChatGPT and get answers on various topics. This will improve your English speaking and understanding skills in real time. What is more, to correct grammar and spelling, artificial intelligence can offer options for replacing words and phrases, which will help avoid mistakes when writing text. Also, the system can mark grammar and spelling errors and suggest appropriate corrections. In addition, ChatGPT can recommend useful expressions and constructions to improve the vocabulary of your level. Moreover, ChatGPT can generate news, scientific articles, blogs or any other content on various topics. Thanks to this, you can improve your reading skills and understanding of the English language in any topic. In addition, ChatGPT can generate listening text that will improve your listening skills.

In conclusion, English learning has never been more accessible and convenient thanks to the rise of AI-powered learning platforms. But, in order to make productive use of new technologies, it is important to have a realistic understanding of the capabilities and limitations of such tools. We must understand that in real life and professional activities people will increasingly use such applications, and it will probably become the norm in the coming years. Accordingly, the ability to use them effectively and ethically is an important skill. Studying limitations of AI tools will be the topic of our further research.

References

1. Казачінер О. С. Інноваційні педагогічні технології в сучасному навчанні іноземної мови. Харків: «Основа», 2016. 77 с. (Б-ка журн. «Англійська мова та література»; Вип. 3(159)).
2. Chat OpenAI – ChatGPT. URL: <https://chat.openai.com/> (дата звернення: 26.01.2024).

ВІРТУАЛЬНІ АСИСТЕНТИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

*Недашківська Т.,
проф., завідувач кафедри слов'янської
і германської філології та перекладу,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

Розвиток високих технологій і науково-технічні новації, які суттєво впливають на хід науково-технічного прогресу, призвели створення штучного інтелекту й автоматизованих систем, зокрема віртуальних цифрових асистентів, і опинилися в центрі уваги сучасної методології.

Використання інтелектуальних систем, у тому числі віртуальних асистентів, дедалі стає актуальнішим, оскільки впливає на процес навчання, поступово проникає й до процесу викладання філологічних дисциплін. Саме вони набувають більшої значущості для підготовки фахівців за різними спеціальностями й освітніми програмами, для яких комунікація є ключовою компетентністю (в бізнесі, медіа, громадській сфері та соціальних мережах тощо).

Віртуальний асистент або інтелектуальний особистий помічник – це програмний агент, призначений для надання персональної інформації, виконання завдань та надання послуг конкретній особі. Взаємодія з такими помічниками зазвичай відбувається через голосове або текстове спілкування. Іноді для віртуальних асистентів використовується термін «чат-бот», що являє собою комп'ютерну програму, побудовану на основі нейронних мереж та технологій машинного навчання, яка дозволяє спілкуватися у текстовому або аудіоформаті [4]. Впровадження віртуальних асистентів та інших інтелектуальних систем в процес вивчення філологічних дисциплін має низку перспектив, серед яких індивідуалізація навчання, доступність навчального матеріалу, аналіз навчальних досягнень, підтримка дистанційної форми навчання, розвиток навичок аналізу різних текстів [2].

Мобільне навчання допомагає модернізувати та урізноманітнити методи навчання.

Зручним і далекосяжним для оптимізації навчального процесу є використання Google-сервісів. Такі інструменти, як Gmail, Google Translate, Google Slides та інші особливо корисні для навчання та викладання філологічних дисциплін. Ефективним підходом для

забезпечення цього процесу є комбінування різних сервісів, особливо якщо всі вони інтегровані в одній платформі. Це дозволяє легко перемикатися між ними та розширювати можливості, які пропонують Google-сервіси [1].

Інтелектуальні системи для вивчення філологічних дисциплін

Ресурс	Характеристика
Duolingo	Популярний мобільний додаток та вебплатформа для навчання різних мов. Він пропонує інтерактивні уроки, тести та вправи для розвитку мовленнєвих навичок
Oxford English Dictionary	Авторитетний словник англійської мови, який містить визначення слів та приклади їх вживання
JSTOR	Цифрова бібліотека, яка містить академічні статті, книги, журнали та інші видання у різних галузях знань
TED Talks	Колекція відеолекцій з різноманітної тематики, де експерти діляться різними ідеями та думками для вдосконалення мовних навичок і розширення культурної грамотності
Project MUSE	База даних, яка містить академічні статті та книги з різних галузей гуманітарних наук

Застосування електронних ресурсів надає можливість повніше індивідуалізувати навчання, максимально орієнтувати його на особистість здобувача освіти, забезпечити для нього можливість досягти освітніх цілей у володінні основними навичками роботи з інтернетом:

- пошук інформації,
- користування електронною поштою,
- спілкування в реальному часі,
- створення власних вебдокументів [3].

Типи чат-ботів за функціоналом у навчальному процесі

Тип	Характеристика
Пошуковий бот	Допомагає здобувачам освіти знаходити потрібну інформацію, використовуючи ключові слова або запити. Ця інформація може бути у формі відео, зображень, статей або навіть об'єктів на карті. Наприклад, @Wikipedia_voice_bot дозволяє шукати інформацію у «Вікіпедії» за допомогою голосових команд; @mybookbot здійснює пошук книг на різних мовах і надає можливість завантажувати їх у форматі ePub

Тип	Характеристика
Бот-перекладач	Існують безліч чат-ботів, які спеціалізуються виключно на вивченні мови в цілому та окремих її аспектів. Наприклад, AndyRobot здатний вести серйозні діалоги, підтримувати неформальну бесіду з користувачем, а також підбирати відповідні тести та ігри, враховуючи рівень знань користувача. PronunciationBot допомагає вдосконалити вимову слів, тоді як @Grammarnazibot перевіряє граматичну правильність написання текстів.
Бот-робочий інструментарій	Ці боти призначені для різноманітних завдань, але їх основне призначення полягає в тому, щоб спростити складні завдання. Наприклад, @voicereu_bot здатний перетворювати голосові повідомлення у текст і навпаки, а @topdf_bot конвертує документи і файли будь-якого формату (наприклад, doc, docx, odt, txt, jpg) у формат PDF
Інформаційний бот	Не створює ілюзії взаємодії з іншою живою істотою (комунікація з ним обмежена і проста), а регулярно надає інформацію за конкретною темою

Таким чином, використання віртуальних асистентів у навчанні та викладанні філологічних дисциплін дозволяє забезпечити їх доступність та інтерактивність для здобувачів освіти. Ці системи персоналізують підхід до навчання, уможлиблюють для здобувачів освіти вибір тем і завдань відповідно до власних потреб і рівня знань. Віртуальні асистенти, зокрема чат-боти, здатні допомагати у вивченні мов, вдосконаленні навичок говоріння, письма та розуміння текстів.

Список використаних джерел

1. Задорожна Т. Можливості та перспективи використання Google-сервісів під час викладання іноземної мови у закладах вищої освіти. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. № 1(62). С. 349–354. (дата звернення: 01.02.2024).
2. Недашківська Т., Шепя Н., Лещенко А. Перспективи використання віртуальних асистентів та інших інтелектуальних систем у процесі вивчення філологічних дисциплін. Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка». 2023. № 11 (17). С. 965–977. (дата звернення: 01.02.2024).
3. Холод І. В., Гончарук В. А., Стоколос-Ворончук О. О. Розвиток філологічної освіти в Україні в умовах діджиталізації та цифровізації освітнього процесу. Академічні візії. 2023. № 17. (дата звернення: 01.12.2023).

4. Цира О. В., Пунченко Н. О., Фразе-Фразенко О. О. Особливості побудови та основні напрямки розвитку віртуальних цифрових асистентів. Електронне фахове наукове видання «Кібербезпека: освіта, наука, техніка». 2020. № 1(9). С. 140–148. (дата звернення: 01.12.2024).

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

*Прима В.,
канд. філол. наук, доц.,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Штучний інтелект здійснив світову технологічну революцію. Це вже спричинило низку змін в економіці країн. Освіта теж не стала винятком.

Використання штучного інтелекту у навчальному процесі вже не є фантастичним майбутнім, а сьогоднішня реальність. Все більше і більше студентів звертаються за допомогою саме до штучного інтелекту в підготовці своїх практичних завдань. Саме тому ми, викладачі, повинні розуміти, що в реальному житті та професійній діяльності люди все більше користуватимуться подібними застосунками, і ймовірно, протягом наступних років це стане нормою. Відповідно, вміння ефективно та етично їх використовувати є важливою навичкою, так само як вміння користуватись Вікіпедією з відповідальністю. [1]

Штучний інтелект – це досить широке поняття. Воно охоплює будь-які технології, які відтворюють людське мислення і такі навички, як-от розуміння складної інформації, самостійне виведення висновків та здатність вести осмислений та зв'язний діалог.

Само собою зрозуміло, що штучний інтелект може сприйняти значно більше інформації, ніж людина. А отже і значно швидше та точніше виконувати завдання. Деякі розробники освітнього програмного забезпечення почали використовувати ці переваги для створення програм, які б підлаштовувалися під особливості кожного учня. [2]

Людям потрібно зосереджуватись на тих аспектах своїх професій, які менше піддаються автоматизації. І, ймовірно, це означатиме все більше навчання, спеціалізації, уваги до деталей та особистісного

залучення. Потрібно розвивати такі вміння, як гнучкість та адаптивність, вміння вчитися.

Таким чином бачимо, що штучний інтелект приносить в освіту не лише сотні інструментів, здатних згенерувати тексти, зображення, презентації чи інші інформаційні продукти, але й привертає нашу увагу до важливих наскрізних умінь, які виходять далеко за межі цифрової грамотності.

Формуючи власну стратегію роботи із штучним інтелектом, важливо тримати у фокусі уваги весь спектр цих проблемних питань. Штучний інтелект ставить не лише питання про те, який черговий інструмент використати чи як запобігти списуванню, але й про те, наскільки можливо замінити вчителя у процесі навчання, і що взагалі означає освіта в еру штучного інтелекту. [3]

Попри значний потенціал, використання штучного інтелекту має свої обмеження. Він найкраще працює тоді, коли є величезний обсяг прикладів. Однак у такій ризиковій галузі, як освіта, де вчитель не може дозволити собі значно помилятися, може бути важко отримати багато прикладів того, як робити не слід.

Штучний інтелект також повинен використовувати тільки правильні дані, щоб дійти правильних висновків. Якщо раптом до загального обсягу даних потрапить неточна інформація, то й результати вийдуть хибними. Фактично, немає такого поняття, як неупереджена інформація. А деякі алгоритми можуть зробити її ще суб'єктивнішою.

Також технології викликають побоювання щодо захисту персональних даних. Варто дбати не лише про якість і точність інформації, а й про її відповідальне використання. Освітнім установам слід замислитися над тим, яких заходів вони можуть вжити для забезпечення захисту особистих даних учнів.

До того ж деякі адаптивні навчальні додатки використовують не справжню технологію машинного навчання як таку, а систему, яка просто обирає з кількох заздалегідь заготовлених сценаріїв поведінки. Тому освітянам варто уважніше перевіряти компанії, які заявляють, що використовують штучний інтелект у своїй продукції.

І пам'ятайте: якщо максимум, що запропонована вам програма може робити, – це радити перечитати сьомий розділ підручника, тоді це не допоможе вам у навчанні. Але якщо програмне забезпечення одразу генерує новий контент залежно від взаємодії учнів з програмою, тоді це шлях до революційних змін. [2]

Список використаних джерел

1. <https://life.pravda.com.ua/columns/2023/08/4/255650/>
2. <https://osvitoria.media/experience/yak-shtuchnyj-intelekt-mozhe-dopomogty-osviti/>
3. <https://osvita.ua/school/method/91077/>

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ІННОВАЦІЙ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Рудешко Є.,

*старший викладач кафедри сучасних європейських мов,
Державний торговельно-економічний університет*

Наш світ стає все більш цифровим. Для освіти вкрай важливо адаптуватися до технологічних інновацій у нашому суспільстві, яке постійно змінюється. Штучний інтелект став потужною технологією з великим потенціалом для зміни того, як ми викладаємо та навчаємося. Штучний інтелект має силу трансформувати освіту, створюючи нові можливості та покращуючи навчальний досвід студентів.

Вибір правильного методу вивчення мови є ключовим рішенням, яке значно впливає на успіх і прогрес. Зважаючи на стиль навчання, ресурси, цілі та вподобання, ми можемо зробити усвідомлений вибір, який відповідатиме нашим індивідуальним потребам. Кожен метод має свій набір переваг і недоліків, тому важливо знайти той, який нам найбільше подобається. Зрештою, ключ до успішного вивчення мови полягає в послідовності, відданості та готовності адаптувати обраний метод у міру просування до вільного володіння мовою.

Штучний інтелект пропонує низку переваг, які покращують навчальний досвід і дають можливість студентам повністю розкрити свій потенціал.

Використання штучного інтелекту у вивченні іноземних мов надає можливості для індивідуального навчання, які відповідають конкретним потребам кожного студента. Завдяки інтелектуальним алгоритмам і аналізу даних штучний інтелект може адаптувати зміст, темп і підходи до навчання відповідно до унікальних стилів навчання та здібностей студентів. Цей персоналізований підхід сприяє залученню та підвищує успішність. [3]

Здатність надати студентам індивідуальний досвід навчання є однією з найважливіших потенційних переваг. Завдяки використанню технології штучного інтелекту ми можемо налаштувати навчання відповідно до потреб кожного студента, створюючи більш продуктивне та цікаве навчальне середовище. Студенти можуть отримати індивідуальну освіту та підтримку на основі їхніх сильних сторін і областей розвитку за допомогою адаптивних систем навчання на базі штучного інтелекту. Цей індивідуальний підхід дозволяє студентам просуватися з власною швидкістю, водночас запобігаючи відставанню чи стримуванню через жорстку навчальну програму. [3]

Однак людський дотик і персоналізація, керована штучним інтелектом, повинні співіснувати в гармонії. Хоча штучний інтелект може запропонувати корисну підтримку та ідеї, він ніколи не повинен замінювати відданих викладачів, які відіграють вирішальну роль у зміцненні стосунків, пропонуванні напрямків і підтримці загального розвитку студентів. Якщо використовувати його як ефективний інструмент, штучний інтелект може допомогти викладачам задовольнити унікальні вимоги кожного студента, покращуючи їхні знання та досвід.

Технологія штучного інтелекту стрімко розвивається, і очікується, що її застосування в освіті швидко зросте в найближчому майбутньому. Технології штучного інтелекту мають великий потенціал в освіті, зокрема, для розширення доступу до можливостей навчання, збільшення індивідуального досвіду навчання та оптимізації методів і стратегій для досягнення бажаних результатів навчання. [2]

Деякі вчені публічно запропонували замінити вчителів або певні ролі вчителів роботами зі штучним інтелектом. Це поступово стає реальністю. На додаток до інтелектуальних репетиторів і агентів, які навчаються, в онлайн або змішаному навчанні, перші роботи-помічники викладача під назвою *Happy Numbers* вже працюють у класах у США.

Отже, ключове питання полягає в тому, чи технологія має бути спрямована на те, щоб замінити викладачів та інструкторів шляхом автоматизації, чи технологію слід використовувати для розширення можливостей не лише викладачів, але й студентів. Перш за все, хто має контролювати штучний інтелект в освіті: викладачі, студенти, комп'ютерники чи великі корпорації? Це екзистенційне питання, якщо штучний інтелект справді досягне надзвичайного успіху в зниженні витрат на викладання та навчання: але якою ціною для нас як людей? На щастя, штучний інтелект ще не в змозі створити таку загрозу, але це буде не завжди так. Наближається цунамі. [1]

Немає унікальної чи спеціальної чарівної формули, щоб надати знання кожному в будь-якому місці та в будь-який час. Понад 40 років досліджень показали, що навчання відбувається, коли зливається ряд складних умов, що взаємодіють між собою. До них належать відповідний контекст, відповідна мотивація, необхідний час і можливості, особисті навички та інші соціальні та емоційні фактори, які можуть виходити за межі наших когнітивних можливостей. [4]

Інтеграція штучного інтелекту потребує критичного усвідомлення етики штучного інтелекту та вимагає міждисциплінарної та трансдисциплінарної співпраці. Зростаюче дослідження штучного інтелекту призведе до появи більшої кількості практичних вказівок і прикладів для педагогів, а також нових способів викладання та навчання. Незважаючи на скептицизм, сумніви чи побоювання, штучний інтелект продовжує відкривати нові можливості для інновацій в освіті.

Список використаних джерел

1. Т. Бейтс, К. Кобо, О. Маріньо, С. Вілер Чи може штучний інтелект змінити вищу освіту?// Міжнародний журнал освітніх технологій у вищій освіті. 2020. 17 (42).
2. Дж. Рошель, Дж. Лестер, Дж. Фуско. Штучний інтелект та майбутнє навчання: Звіт експертної групи [Доповідь] // Цифрова обіцянка. 2020. <https://circls.org/reports/ai-report>
3. Л. К. Фраєр, М. Ейнлі, А. Томпсон, А. Гібсон, З. Шерлок Стимулювання та підтримка інтересу до мовного курсу: експериментальне порівняння партнерів Chatbot і Human // Комп'ютери в людській поведінці. 2017. 75. С. 461–468.
4. Лінч, Дж. Як штучний інтелект знищить освіту. 2017. <https://buzzrobot.com/how-ai-will-destroy-education-20053b7b88a6>

BENEFITS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LANGUAGE LEARNING

Soshko O.,

*PhD in Philology, Associate Professor of Foreign Philology
and Translation Department, State University of Trade and Economics*

In the post-pandemic era, the use of educational technology in English language teaching (ELT) has become widespread, and for better or worse, some of these technologies rely on artificial intelligence (AI). There

are different views on the use of AI in education, and as language teachers we need to be familiar with its current benefits and challenges. Scholars are trying to address ethical issues such as student data collection, surveillance and privacy, as well as student well-being and the digital literacy that teachers and students will need to develop to coexist in the new world of educational AI. Chatbots are seen as one example of AI-based language learning technology. Of course, there are many others, such as machine translation, intelligent learning systems, and automated written text evaluation, to name a few. Here we are trying to explore the benefits of using AI in language teaching and how it is changing the way new languages are learned.

In today's fast-paced world, the integration of technology has revolutionized various aspects of education, and one of the most significant impacts can be seen in language learning. Artificial Intelligence (AI) has emerged as a game-changer in the field of education, offering a myriad of benefits to both students and educators.

What advantages can be noted as leading in this field? One of the primary advantages of using AI in language learning is its ability to adapt to the individual needs of each student. AI-driven language learning platforms can assess a student's proficiency level, learning style, and pace, and tailor lessons accordingly. This personalization ensures that students receive content that challenges them without overwhelming, making the learning process more efficient and enjoyable.

Another advantage can be called the provision of instant feedback. Traditional language learning often lacks the immediate feedback that is critical to improvement. AI solves this problem by offering real-time feedback on pronunciation, grammar and vocabulary. With language apps and AI-powered tools, students can confidently practice speaking and writing skills, knowing they'll receive instant corrections and suggestions for improvement.

The lack of fear of failure can also be called a good characteristic. Language learners often hesitate to speak in front of others due to the fear of making mistakes. AI eliminates this fear by providing a non-judgmental learning environment. Students can practice speaking and writing without the pressure of judgment, helping them build confidence and fluency over time. This fear-free environment encourages experimentation and active participation in the learning process.

It should be noted that new conditions define a new role for teachers. AI in language learning does not replace teachers; instead, it redefines their role. Educators can now focus more on facilitating meaningful discussions, addressing complex language concepts, and providing emotional support to

students. AI handles routine tasks like assessments and tracking progress, allowing teachers to concentrate on fostering a deeper understanding of the language.

Such involvement of the latest technologies certainly has an impact on the future of education. The integration of AI in language learning is not just a passing trend; it represents a significant shift in the future of education. AI can analyze vast amounts of data to identify effective teaching methods and adapt content accordingly. This data-driven approach enhances the efficiency of language instruction and can potentially reshape the entire educational landscape.

As educational institutions move increasingly into online and blended learning, and invest in educational technology tools for the classroom, large amounts of learner data are generated; these data can then be used by AI applications. Clearly there are positives and negatives in this scenario. A consideration of ethical issues needs to frame any use of an AI-based application or tool with language learners. Initiatives to address the ethical challenges posed by the unregulated use of AI in education include the Institute for Ethical AI in Education in the UK, which is currently developing a framework that includes suggestions around regulation, codes of conduct, certification, standardisation, education and awareness for stakeholders, and the importance of diverse and inclusive teams in AI tool development. Other notable initiatives include UNESCO's *AI and Education – Guidance for Policy Makers*, which outlines strategic policy-level recommendations, and the European Union's draft *Artificial Intelligence Act*, which aims to place obligations on providers and users of AI in 'high risk' contexts including educational establishments. The laws and guidelines governing the use of learner data vary from country to country.

On the plus side, the benefits of AI in language learning are numerous and transformative. AI offers personalized learning experiences, instant feedback, and a safe space for learners to make mistakes. It redefines the role of teachers and has the potential to revolutionize the future of education. As technology continues to advance, we can expect AI to play an even more prominent role in language acquisition, making language learning more accessible and effective for learners around the world. Embracing AI in language learning is not just a choice but a necessity in the ever-evolving world of education.

References

1. Agile District. Artificial Intelligence. Available at: <https://agiledistrict.com/artificial-intelligence/>

2. Hodges C, Moore S, Lockee B, et al. (2020) *The difference between emergency remote teaching and online learning*. Available at: <https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>
3. Nicky Hockly *Artificial Intelligence in English Language Teaching: The Good, the Bad and the Ugly*. RELC Journal Volume 54, Issue 22023-08 | Journal article. <https://doi.org/10.1177/00336882231168504>
4. The Office of Educational Technology. Artificial Intelligence. Available at: <https://tech.ed.gov/ai/>

ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ЧАТ-БОТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

*Титаренко А.,
викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

У сучасному світі існує тенденція до глобалізації та застосування англійської мови як мови міжнародного спілкування, у зв'язку з чим є постійна потреба сучасного суспільства розвивати і удосконалювати методи та форми передачі необхідних знань, шляхи формування мовленнєвих навичок. Модернізація системи вищої освіти передбачає активне впровадження інноваційних підходів в організацію освітнього процесу.

Вивчення іноземної мови довгий час було складним завданням для тих, хто прагне оволодіти додатковою мовою. Однак останні технологічні досягнення, особливо у сфері штучного інтелекту (ШІ), відкрили нові перспективи для тих, хто вивчає іноземні мови. Перехід на дистанційне навчання спочатку через пандемію COVID 19, а потім у зв'язку з військовим станом значно прискорив впровадження інноваційних технологій в освітній процес та залучення ШІ до підготовки та виконання освітніх завдань. Вплив ШІ на вивчення та викладання іноземних мов привернув значну увагу наукової спільноти, що призвело до великої кількості досліджень. Вчені та дослідники провели численні дослідження, щоб вивчити ефективність штучного інтелекту у покращенні мовленнєвих навичок.

Нині існує величезна кількість додатків, які допомагають опанувати іноземні мови. Незважаючи на їх усе ще недосконалі інтелектуальні можливості, великі компанії (наприклад, Apple, Google і Amazon) вже розмістили чат-боти у своїх пристроях. Чат-боти нині заповнюють Інтернет, виступаючи навігаторами, продавцями, помічниками, вчителями. У 2022–2023 роках у поле уваги різноманітних джерел інформації увійшов ChatGPT і можливості, які він надає. ChatGPT – це чат-бот на основі штучного інтелекту, випущений у листопаді 2022 року. GPT означає “Generative Pre-Trained Transformer”. Він є штучним інтелектом, розробленим компанією OpenAI. Як найсучасніша модель машинного навчання, ChatGPT здатен генерувати відповіді, схожі на людські, на широкий спектр запитів, починаючи від простих запитань і до ведення складних діалогів. ChatGPT розуміє природну мову та генерує зв’язні та контекстуально релевантні відповіді.

ChatGPT може стати незамінним інструментом у освітньому процесі та заощадити години кропіткої роботи викладача, оскільки він здатен самостійно оцінювати роботи студентів та надавати детальні та об’єктивні відгуки. Більше того викладач може швидше підготуватися до занять та заощади час на самовдосконалення. Адже ChatGPT може створювати плани занять та презентацій, розробляти різноманітні завдання, тести, питання для обговорення, створювати списки слів до відповідної теми. З допомогою чату можна писати сценарії, анотації, статті, промови, перекладати тексти та навіть створювати відео.

ChatGPT може бути корисним помічником також і для студентів. З його допомогою можна розширити словниковий запас. Чат може не лише створити списки слів необхідного рівня або тематики, а й згенерувати тексти з новими словами, щоб студенти змогли засвоїти їх використання в контексті. Крім того, GPT може розробити вправи для тренування граматики та бути співбесідником, з яким можна поговорити на будь-яку тему.

Можна виділити перелік переваг, які надає студентам використання чат-бота GTP під час вивчення іноземних мов.

1. Можливість створення інтерактивного навчального досвіду. Студенти можуть спілкуватися з моделлю, ставити питання, висловлювати свої думки і отримувати негайну відповідь. Це сприяє практиці мовлення і розвитку навичок спілкування в реальних ситуаціях.

2. ChatGPT може бути незамінним інструментом для навчання за запитом. Студенти можуть формулювати будь-які питання, пов’язані з граматиною, лексикою або вимовою, і отримувати пояснення,

приклади використання слів або фраз. Це дозволяє студентам вивчати мову у власному темпі і мати доступ до інформації, яку вони потребують саме в дану мить.

3. ChatGPT може бути великим помічником у розширенні словникового запасу та у вдосконаленні вимови. Він може надати студентам приклади використання нових слів і фраз, а також навчити правильній вимові.

4. ChatGPT може створювати персоналізований навчальний досвід, враховуючи потреби кожного студента окремо. Він може адаптуватися до рівня знань студента і надавати вправи, які підходять саме для його рівня. Чат-бот може стежити за прогресом студента і рекомендувати додаткові матеріали або вправи для зміцнення його слабких сторін.

5. Одним з найскладніших аспектів вивчення мови є вміння спілкуватися в реальних ситуаціях. ChatGPT може надати студентам приклади реальних спілкувань, які допоможуть їм освоїти нюанси мовлення, ввічливості і правильного використання виразів.

Незважаючи на всі переваги ChatGPT у використанні на заняттях з іноземної мови та під час навчання в цілому, як будь-який інструмент, він має свої недоліки. В першу чергу, студенти можуть занадто покладатися на GPT та використовувати його для написання творів та виконання домашніх завдань. До того ж наукові роботи написані за допомогою штучного інтелекту не мають необхідних посилань на джерела, що може призвести до плагіату. Адже GPT не лише сам створює тексти, а й може надавати інформацію доступну в мережі, але без посилання на джерело. Більше того, GPT не завжди створює точні переклади, особливо якщо текст містить ідіоми, а також може іноді допускатися граматичних помилок, формулювати некоректно речення та вигадувати факти.

Приведені приклади використання ChatGPT демонструють його суттєвий потенціал для використання як викладачами, так і студентами. Обмеження створює новизна ChatGPT. З неї витікають такі проблеми як: недосконалість технології, недостатня вивченість можливостей використання, нерозуміння новими користувачами можливостей і обмежень чат-бота, що призводить до неефективних результатів.

Отже, інноваційні підходи до навчання іноземної мови з використанням штучного інтелекту роблять навчання більш доступним, ефективним і захоплюючим, відкриваючи нові можливості для розвитку мовленнєвих навичок. Будучи на перетині технології та освіти, інновації з ШІ в області навчання мов допомагають нам

подолати мовні бар'єри та спілкуватися з усім світом. Використання ШІ дозволяє зробити заняття більш наочними та цікавими, підвищує інтенсивність навчального процесу, сприяє миттєвому зворотному зв'язку, формує мотивацію, залучає до роботи пасивних студентів, формує абстрактне та логічне мислення та сприяє індивідуалізації та інтенсифікації навчання через самостійну роботу з цифровими ресурсами. Однак важливо пам'ятати, що штучний інтелект не слід розглядати як заміну людської взаємодії та спілкування під час вивчення мови. Щоб повністю розвинути свої комунікативні навички та вміти використовувати набуті знання в реальному житті, студентам все ще потрібно спілкуватися з викладачами та однолітками. Таким чином, хоча використання штучного інтелекту на заняттях з іноземної мови є корисним та ефективним, його слід застосовувати разом із традиційними методами навчання, щоб забезпечити всебічний досвід вивчення мови.

Список використаних джерел

1. Елькін О. Віртуальне вчительство: чи замінить штучний інтелект людей у школах? URL: <https://nus.org.ua/view/virtualne-vchytelstvo-chy-zaminyt-shtuchnyj-intelekt-lyudej-u-shkolah/> (дата звернення: 24.01.2024).
2. Вікторова Л. В., Кочарян А. Б., Мамчур К. В., Коротун О. О. Застосування штучного інтелекту та чат-ботів під час вивчення іноземної мови. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті, 2021. Вип. 32. Т. 2. С. 166–173.
3. Чат GPT: як вчителям застосовувати штучний інтелект на уроках англійської. URL: https://allright.com/uk/blog/teacher_blog_ua/chat-gpt-yak-vchitelyam-zastosovuvati-shtuchnij-intelekt-na-urokah-anglijskoyi
4. 6 варіантів, як використати ChatGPT для вивчення англійської. URL: <https://cases.media/article/6-variantiv-yak-vikoristati-chatgpt-dlya-vivchennya-angliiskoyi/>. (дата звернення: 22.01.2024).
5. Чат-бот для вивчення англійської. URL: <https://englishprime.ua/uk/chat-bot-gpt/> (дата звернення: 22.1.2024).

CHAT GPT ЯК МОДУЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Тригуб І.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Власенко Л.,

*старший викладач кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Chat GPT – це грандіозне явище та серйозна зміна парадигми в прискоренні технологічного прогресу.

Chat GPT – чат-бот зі штучним інтелектом, який комунікує з користувачем, відповідаючи на запитання в діалоговому режимі.

Це велика мовна модель (large language model – LLM), яка належить до категорії ШІ (штучного інтелекту), яка називається генеративним ШІ, яка може створювати не тільки новий вміст, а й аналізувати поточні дані. Крім того, кожен може взаємодіяти з Chat GPT своїми словами. Одним словом, може відбуватися природний діалог між людиною і штучним інтелектом.

Здатність Chat GPT надавати уніфіковану відповідь може вплинути на наше мислення та поведінку набагато більшою мірою, ніж будь-які інші системи, що використовуються для досліджень і пошуку інформації. Наприклад, переважна громадська думка щодо цього варіанту полягає в тому, що Chat GPT є розумнішим, менш упередженим і правдивішим, ніж будь-яке інше джерело.

Здатність Chat GPT генерувати новий вміст значно відрізняється від попередніх програм, з якими ми більше знайомі, наприклад, інших форм ШІ, пошукових систем, чат-ботів, розширеної аналітики та навіть програмного забезпечення бізнес-аналітики (BI). Можливо, точність Chat GPT коливається ширше, ніж у більш аналітичних типів програмного забезпечення.

Chat GPT відрізняється від інших категорій програмного забезпечення з підтримкою ШІ своїм форматом діалогу. Попередні чат-боти створювали відповіді на запити природною мовою, вибираючи стандартні відповіді, тобто вміст був заздалегідь написаний, а вибір відповіді ініціювався ключовими словами або вмістом запитання користувача. Chat GPT генерує власну відповідь на підказку користувача.

Взаємодія з Chat GPT починається з того, що хтось набирає підказку своєю природною мовою, а не мовою пристрою, що ви

користуєтеся. Це означає, що ви можете дати машині команду або поставити їй запитання без використання комп'ютерного коду. Chat GPT відповідає тією ж мовою, яку ви використовуєте. Він продовжує будувати розмову в міру вашої взаємодії з ним. Ця ланцюгова взаємодія виглядає як діалогове вікно в реальному часі та створює схожість на розмову або дуже інтелектуальну відповідь на ваш запит.

Однак кількість відповідей Chat GPT, які ви можете отримати в одній розмові, можливо, доведеться обмежити, щоб ця модель ШІ не надавала дивних відповідей, не допускала помилок або не ставала образливою. Щоб запобігти такій поведінці, Microsoft обмежила Chat GPT до п'яти відповідей на розмову користувача. Ви можете розпочати іншу розмову, але поточний обмін не може продовжуватися понад обмежений ліміт.

Chat GPT створює, а не викидає вміст, що означає, що він може інколи робити помилкові припущення. Chat GPT або будь-яка інша генеративна модель штучного інтелекту не є безпомилковим джерелом правди, надійним оповідачем чи авторитетом у будь-якій темі.

Взаємодія між користувачами та Chat GPT виглядає інакше, ніж раніше з іншим програмним забезпеченням. По-перше, програмне забезпечення, що використовує попередні ітерації обробки природної мови, як правило, обмежується короткими обмінами та заздалегідь визначеними відповідями. Chat GPT може створювати власний вміст і продовжувати діалог набагато довше.

Chat GPT, як і всі моделі машинного навчання (ML) і глибокого навчання (DL), «навчається» за допомогою шаблонів у масивних навчальних наборах даних, які потім використовує для розпізнавання цих та подібних шаблонів в інших наборах даних. Chat GPT не мислить і не навчається, як люди. Навпаки, він розуміє та діє на основі своїх можливостей розпізнавання образів. На цей момент ChatGPT підтримує 95 мов. Він також знає кілька мов програмування, таких як Python і JavaScript.

Chat у назві Chat GPT є посиланням на використання обробки природної мови та створення природної мови. GPT означає generative pretrained transformer, який є моделлю нейронної мережі глибокого навчання, розробленою OpenAI, американською компанією з досліджень і розробок ШІ.

Chat GPT думає не так, як люди. Він прогнозує на основі вивчених шаблонів і реагує відповідно своїми обґрунтованими припущеннями та передбаченням бажаного чи прийнятного порядку слів. Водночас існують реалістичні побоювання щодо інших видів потенційних зобов'язань.

Крім того, є посилення попередніх проблем, таких як конфіденційність даних, упередження, несправедливе ставлення через дії штучного інтелекту, крадіжка особистих даних, глибокі фейки, проблеми безпеки та апатія до реальності, коли громадськість більше не може сказати, що правда, а що ні, і вважає, що зусилля, щоб усе це розібратися, надто складні.

Коротше кажучи, Chat GPT прискорює та посилює потребу в правилах і стандартах, які зараз вивчаються, дотримуються та розробляються організаціями та урядами, які прагнуть створити ліміти, спрямовані на забезпечення відповідального ШІ. Велике питання полягає в тому, чи вдасться їм з часом, враховуючи неймовірно швидкий рівень впровадження Chat GPT у всьому світі. Нейромережі та штучний інтелект розвивається разом з ростом їх ролі у суспільстві. Новітні технології дозволяють розширювати можливості людства, автоматизувати типові завдання, консультувати, підтримувати та допомагати населенню.

Список використаних джерел

1. <https://www.bbc.com/ukrainian/news-64687543>
2. https://gerabot.com/article/what_is_chat_gpt__what_is_it_used_for
3. <https://solid.com.ua/ru/chat-gpt-shcho-tse-take-ta-iaak-vin-dopomozhe-vyvchaty-anhliysku/>

THE TRANSFORMATION OF LANGUAGE LEARNING THROUGH THE APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Khmil O.,

*Lecturer of the Department of Foreign Philology and Translation,
State University of Trade and Economics*

Throughout history, humans have harbored aspirations of crafting artificial intelligence (AI). Presently, AI stands as the latest transformative force, emerging as a prevalent term in contemporary discourse. Artificial intelligence has already exerted a profound influence on diverse aspects of our existence, and one area where its transformative capabilities manifest

is in language education. Conventional educational frameworks are known to be inflexible but are presently undergoing modifications to align with the technological advancements of the contemporary era. The integration of AI yields multiple advantages for both students and educators. It does not imply that artificial intelligence should replace all existing methodologies. Rather, the emphasis lies in using it as a supplementary element to conventional processes. Language learning was based on conventional methods such as classroom lessons, books, and grammar exercises. Nevertheless, these methodologies may fail to adapt to individual variations in learning speeds, weaknesses, and preferences, resulting in slower progress. Interactive applications, automated translation tools, and multimedia resources have enhanced conventional methodologies, presenting dynamic and captivating learning experiences.

With the development of AI, future education will enter an era that traditional teachers and AI work collaboratively in the classroom. This collaboration will give full strength to their respective advantages to enable personalized education, inclusive education, educational equality, and lifelong education [2].

AI helps in enhancing educational quality. The benefits of AI for students, teachers, and school include:

- Education at Any Time : AI is impacting on how children can learn and from where. AI-based applications allows students to study whenever they are free time and receive feedback from teachers in a real-time mode.
- Virtual Mentors : AI-based platforms offer virtual mentors to track the students' progress.
- Better Engagement : Modern technologies like VR and gamification help involve students in the education process, making it more interactive and personalized.
- Personalized learning : AI-based solutions offering personalized learning are about to transform the school curriculum as well as the entire education sector.
- Teacher's Aid: AI can be a great ally to a teacher. AI can help an educator reduce the burden of administrative duties such as marking exams, grading students' assignments, planning, etc.
- Global Learning: AI tools can help make global classrooms available to all, fostering greater cooperation, communication, and collaboration among schools and nations.
- Improves Efficiency: AI reduces the burden of repetitive tasks teachers and schools have to deal with daily. For example, students can use the AI-powered tools to learn word pronunciations, meaning, and proper usage [1].

With the escalating demand for linguistic proficiency, there is the need for adaptive and personalized learning strategies. AI is revolutionizing language learning by offering tailor-made experiences. Various technologies are employed by artificial intelligence in the context of language acquisition. The most popular tools are: Natural Language Processing (NLP), machine learning algorithms, chatbots, and virtual language tutors.

The application of artificial intelligence in language acquisition yields a myriad of advantages. AI facilitates the implementation of personalized learning paths customized to individual needs. Specifically, a language learning platform powered by AI can modify the difficulty of lessons according to the learner's proficiency level. It customizes exercises and content, and adapts teaching strategies. Artificial intelligence incorporates gamification components into the language learning process, rendering it not only engaging but also enjoyable and immersive. Applications, for instance, incorporate game-like elements such as quizzes and challenges, designed to inspire learners and maintain their interest in language practice. By means of artificial intelligence, individuals engaging in language acquisition gain prompt feedback on pronunciation, grammar, and vocabulary usage. For example, language learning applications use speech recognition AI to evaluate spoken language and delivering immediate corrections, thereby providing ongoing enhancement. Artificial intelligence effectively tackles obstacles such as the fear of speaking. Chatbots provide a non-judgmental setting, enabling learners to hone conversational skills. Additionally, AI-driven translation tools contribute to enhanced comprehension, overcoming language barriers. AI-powered platforms encompass a diverse range of educational resources, such as articles, videos, and interactive exercises, accommodating various learning styles. These resources cover a wide range of topics and present varying difficulty levels to align with learners' preferences.

The efficacy of artificial intelligence in language learning is unequivocal. The transformative impact of AI on the global language education is imminent, as it evolves and integrates with language learning approaches. This convergence holds the promise of enhancing language acquisition by providing efficient, immersive, and universally accessible methods, contributing to the creation of a more interconnected and linguistically diverse global community.

References

1. Matthew Sadiku. Artificial Intelligence in Education. iUniverse; 2022 [pp. 53–55].
2. Shengquan Yu, Yu Lu. An Introduction to Artificial Intelligence in Education. Bridging Human and Machine: Future Education with Intelligence. Springer Nature Singapore Pte Ltd; 2021[p. 189].
3. Applications of Artificial Intelligence in Business, Education and Healthcare // Studies in Computational Intelligence. Volume 954. Springer; 2021.
4. Henry A. Kissinger, Eric Schmidt, Daniel Huttenlocher. The Age of A.I. and Our Human Future. An Hachette UK; 2021.
5. Sam Mielke. In the Age of AI. New Degree Press; 2021.

САМОСТІЙНЕ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ШІ

*Цимбал С.,
професор кафедри англійської мови для технічних
та агробіологічних спеціальностей,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України*

Відомий британський вчений і професор С. Хокінг застеріг, що поява повноцінного штучного інтелекту може стати кінцем людської раси. Він стверджував, що швидкість перебудови штучного інтелекту набагато швидше аналогічної швидкості людей, обмежених повільною біологічною еволюцією, і з часом людям буде все складніше конкурувати з штучним інтелектом [1].

Сьогодні штучний інтелект трактується як: можливість системи автономно підбирати найбільш якісний варіант вирішення проблеми з набору наперед визначеного набору варіантів [2]; здатність автоматизованої системи або комп'ютерної програми виконувати функції людини, приймаючи оптимальне рішення на основі аналізу зовнішніх чинників та з урахуванням життєвого досвіду людства [3]; вміння вирішувати складні завдання; здатність до навчання, узагальнення і аналогій; можливість взаємодії із зовнішнім світом шляхом спілкування, сприйняття й усвідомлення сприйнятого [2]; наука і технологія,

здатна відтворити процеси мислення людського мозку і направити їх на створення і обробку різних комп'ютерних програм, а також інтелектуальних машин, здатних повністю замінити і спростити людську роботу [4].

Можливість самостійного вивчення іноземної мови за допомогою ШІ, особливістю якого є здатність вирішувати слабо структуровані і погано формалізовані завдання, в комп'ютерних технологіях є цікавою як для викладача, так і для здобувача освіти.

У того, хто навчається, розширюється набір педагогічних засобів, що демонструє велику ефективність, на відміну від традиційних методів навчання іноземної мови, процес навчання відбувається цікавіше і продуктивніше, крім цього, ШІ дає змогу викладачеві оцінити прогрес здобувача освіти й швидко скорегувати курс його навчання за потреби. Більш того, ШІ дає змогу оцінити рівень знань майбутнього здобувача освіти ще на етапі його реєстрації на платформі і підібрати найбільш результативний формат його навчання саме на початковому етапі [5, с. 168].

Застосування штучного інтелекту відіграє значну роль у покращенні процесу викладання та вивчення іноземних мов. Такі інструменти, як Siri, Alexa, Cortana можуть бути використані як помічники для вчителя. Адже з їх допомогою студенти зможуть краще взаємодіяти з матеріалами курсу та матимуть швидкий доступ до необхідної інформації. Ці голосові помічники дозволяють замінити традиційні роздаткові матеріали та зробити навчання більш персоналізованим. Наприклад, в університеті штату Аризона вже деякий час практикується така форма навчання для допомоги старшокурсниками, які тепер менше потребують підтримки викладача [6, с. 18].

Зазначимо, що використання штучного інтелекту на заняттях з іноземної мови є корисним та ефективним. Але для того, щоб забезпечити усесторонній досвід вивчення іноземних мов ми маємо використовувати його із традиційними методами навчання. Штучний інтелект не може замінити людину в процесі навчання іноземних мов.

Список використаних джерел

1. Хокінг С. Штучний інтелект може стати найгіршим винаходом людства. 2017. URL: <https://mind.ua/news/20178313-stiven-hoking-shtuchnij-intelekt-mozhe-stati-najgirshim-vinahodom-lyudstva>
2. Єфремов М. Ф., Єфремов, Ю. М. Штучний інтелект, історія та перспективи розвитку. Вісник ЖДТУ. Серія «Технічні науки», 2016. (2(45)). С. 123–126. [https://doi.org/10.26642/tn-2008-2\(45\)-123-126](https://doi.org/10.26642/tn-2008-2(45)-123-126).

3. Горбенко С. Штучний інтелект як технологія створення автоматизованих інтелектуальних систем. 2016. URL : https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/5044/1/2016042829_TEZY_V3_P349.pdf
4. Пельчер М. Переваги та недоліки застосування штучного інтелекту у сферах управління. 2018. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/25207/2/MSNK_2018v2_Pelcher_M-Advantages_and_lack_of_application_72-73.pdf
5. Вікторова Л. В., Кочарян А. Б., Мамчур К. В., Коротун О. О. Застосування штучного інтелекту та чат-ботів під час вивчення іноземної мови. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті, 2021. Вип. 32. Т. 2. С. 166–173.
6. Візнюк І., Буглай Н., Куцак Л., Поліщук А., Киливник В. Використання штучного інтелекту в освіті. Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems. 2021. № 59. С. 14–22. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2021-59-14-22>

CHALLENGES OF LANGUAGE LEARNING

Tsymbol S.,

*Associate Professor of the Department of English for
Technical and Agrobiological Specialities,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*

Mastering a new language can be difficult. Especially when traditional methods of teaching have limitations that make it harder for students to succeed. Textbooks, videos, and audio recordings include useful content but lack personalization. Occasionally, this may result in students progressing to the next level before they thoroughly understand the material.

Tutorial learning also has disadvantages. Although a teacher or other professional may tailor the curriculum to each student, language learners (both adults and children) often experience anxiety when speaking a new language. In schools, speaking in front of classmates increases this anxiety and can hinder the process for students who may otherwise be successful.

AI technology can solve these issues. Language learning apps and online programs can be used in privacy and at a pace that suits each student.

However, many apps and programs apply a one-size-fits-all approach that doesn't customize the content, goals, or schedule to each learner [1].

There are some language learning apps, like Duolingo, Linguist, Quizlet. Duolingo is another free language learning app that uses artificial intelligence, machine learning, and gamification to make learning languages fun and engaging. The app uses a machine learning function known as "birdbrain," which can calculate how likely students are to get something correct or incorrect. This allows to adjust the difficulty of a particular lesson. In other words, if the system thinks students are going to get an answer right, it will give them a challenge that it estimates they only have about a 70% chance of acing. However, if they are doing poorly, the app will give them easier challenges [2].

Linguist is powered by artificial intelligence and machine learning. The free version of the tool will teach up to 3000 of the most common words of a desired language. To create relevant courses, the app pulls data from online resources such as articles, film subtitles, and books. Lessons evolve as users progress based on mistakes they made previously. Linguist also uses spaced repetition, a learning method in which harder challenges are used more often than those the learners have found less difficult. It reuses words learners have frequently gotten wrong and moves quickly past words that they have already mastered, so they learn efficiently. When the answer is incorrect, the app gives clues for grammatical context to help users learn [3].

Quizlet is a free website providing learning tools for students, including flashcards, study and game modes. Learners start by creating their own study sets with terms and definitions. Next, they can add images, copy and paste from another source, or use Quizlet's built-in auto-define feature to speed up the creating process. The learners can review material, shuffle/randomize, or listen with audio; track their correct/incorrect answers and retest the ones they have missed. It is an option of randomly generate tests based on the studied flashcard set [4].

Separately, it is worth noting that now in the field of mobile applications for mobile operating systems there is also a wide range of both special educational programs for learning the language and those that can be adapted for use as an educational tool in independent work on language acquisition. So, for example, when organizing work on language material, those applications that contain authentic materials in the form of audio and video materials, podcasts, audio books, etc., supplemented with subtitles or scripts, can be effectively used [5, p. 201].

References

1. Yurii Nykon. Essentials of Artificial Intelligence for Language Learning. URL: <https://intellias.com/how-ai-helps-crack-a-new-language/> (date of access: 28.01.2024).
2. Duolingo – The world’s best way to learn a language. Available at: <https://www.duolingo.com/>
3. Linguist: Learn a New Language Smarter and Faster Online. Available at: <https://lingvist.com/>
4. Quizlet: Learning tools, flashcards, and textbook solutions. Available at: <https://quizlet.com>
5. Веретюк Т. Формування іншомовної граматичної компетенції за допомогою відеоматеріалів (на прикладі відеохостингу YouTube). Актуальні питання гуманітарних наук: міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. І. Франка / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка; [ред.-упоряд.: М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич: Гельветика, 2022. Вип. 52, т. 1. С. 199–204. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/10754>

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ ЗМІШАНОГО КУРСУ З ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

*Шевелько К.,
канд. пед. наук, доц.,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу,
Державний торговельно-економічний університет*

Труднощі, викликані пандемією Covid-19 та обмеження, які світ зазнавав з 2019 по 2021 рік, виявилися фактором, який мали беззаперечно враховувати навчальні заклади, адаптуючись до нових умов під час надання освітніх послуг. На початку 2022 року багато з них вже успішно виконували свої функції, розробивши нові навчальні формати та використовуючи технології, надані розробниками в галузі інформаційних технологій та педагогіки. Майже всі заклади вищої освіти України у цей період стали активними користувачами онлайн-технологій для забезпечення безперервного навчання студентів, використовуючи такі освітні платформи, як *Moodle*, *Microsoft*

Teams, GoogleClassroom, MyEnglishLab тощо для навчання іноземних мов. Це продемонстровано дослідженнями, проведеним О. Мартиненко та ін. (2021, 2022), у яких засвідчується фактичне використання цих технологій і дається критичний аналіз цього досвіду.

Коли навесні 2022 року більшість університетів змогли успішно поєднати онлайн- і офлайн-освіту, впроваджуючи таку форму, як змішане або гібридне навчання, на жаль, викладачі і студенти знову змушені були стикнутися з цими викликами, але вже в умовах війни на території своєї держави. Останні події призвели до часткового або повного руйнування багатьох українських університетів (Ukrinform, 2022; BBC, 2022), евакуації співробітників та студентів в інші регіони України та за її межі. Українська освіта зазнала значного зниження фінансування через необхідність відновлення пошкоджених закладів та відновлення перерваних освітніх процесів. Новою задачею стало досягнення запланованих цілей і надання студентам українських університетів можливості отримати відповідну кваліфікацію на гідному рівні.

У цій роботі висвітлено досвід навчання англійської мови для професійних цілей, зокрема ділової англійської, студентам, які здобувають освіту за програмою «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» в режимі змішаного навчання. Увага зосереджена на формі подачі навчальних матеріалів та використанні різних онлайн-інструментів, а також особливостях цієї форми у досягненні інтегральних, професійних та мовних цілей під час підготовки майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності.

Щоб проаналізувати бачення викладачів щодо адаптації занять з ділової англійської та створити методично обґрунтований курс на основі використання цифрових технологій, було проведено онлайн-опитування, яке зосереджувалося на особливостях навчання у змішаному режимі протягом періоду з квітня 2020 року по лютий 2022 року порівняно з офлайн- (до квітня 2020 року) та повністю онлайн-режимом (після лютого 2022 року).

Висвітливо дані опитування щодо найсильніших та найслабкіших сторін використання платформи MyEnglishLab, яка слугувала онлайн інструментом для навчання ділової англійської мови, відповідно до розроблених критеріїв (Мартиненко, Шевелько, 2021, 2022). За винятком вбудованих інструментів Zoom та Class Schedule (визнаних ефективними та необхідними менше 8% респондентів), такі функції, як Teacher's Resources, Online Workbook, Gradebook & Reports, значно сприяли або помірно підтримували хід змішаного навчання (68%, 32% та 98% відповідно). Щодо використання

інструменту ActiveBook, не було чіткого підтвердження його беззаперечної необхідності у змішаному режимі навчання (13%). Натомість, важливість цього онлайн інструменту для вчителів була продемонстрована в умовах повного онлайн-режиму (64%).

Змішаний режим подання навчального матеріалу в межах курсу ділової англійської мови продемонстрував академічну і професійну мобільність як серед студентів, так і серед викладачів, дозволяючи здобувачам вищої освіти ефективно працювати в академічних умовах.

Підсумовуючи, відзначимо, що розглянутий досвід використання цифрових інструментів доводить, що розроблений з їхньою допомогою курс сприяє розвитку комунікативних навичок та мовних компетентностей студентів, необхідних для їхньої професійної підготовки, та здатний забезпечити ефективну комунікацію у професійному середовищі. Використання онлайн-інструменту *MyEnglishLab*, у свою чергу, не лише сприяло формуванню самоосвіти майбутніх менеджерів зовнішньоекономічної діяльності, але й продемонструвало потенціал вивчення англійської мови й після закінчення навчального закладу.

Список використаних джерел

1. BBC 'Ukraine: Kharkiv university ablaze after Russian missile hit' (2022), BBC News, 2 March. Available at: <https://www.bbc.com/news/av/world-europe-60585633>
2. Мартиненко, О., Шевелько, К. (2021) «Критерії відбору навчальних онлайн-платформ для підготовки майбутніх перекладачів», *Іноземні мови*. – 2021. – № 1. – С. 52–57. doi: <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2021.1>
3. Мартиненко, О., Шевелько, К. (2022) 'Prospective Interpreters and Translators' Preparation: Theoretical and Practical Disciplines Online', *Іноземні мови*. – 2022. – № 1. – С. 23–28. doi: <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2022.1.257875>
4. Ukrinform (2022) 'Invaders destroy 161 educational facilities in Ukraine, damaging over 1,600 – minister', Ukrainian multimedia platform for broadcasting, 19 May. Available at: <https://www.ukrinform.net/rubric-ato/3486761-invaders-destroy-161-educational-facilities-in-ukraine-damaging-over-1600-minister.html>

ПРАГМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ ВИВЧЕННІ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ У ЗВО

Яриновська К.,

*викладач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

Одним із викликів сьогодення є реструктуризація суспільного ладу, викликана технологізацією й прискоренням процесів модернізації техніки. Як наслідок – вплив таких процесів на освіту й навчання, у тому числі й навчання у ЗВО. Штучний інтелект та можливості, які він надає, можна перетворити на вдалий інструмент для вивчення іноземних мов, зокрема польської.

Загальновідомо, що епоха штучного інтелекту започаткувала значні перетворення й у системі освітнього процесу, академічного середовища тощо. Ірина Савчин та Наталія Лямзіна зазначають, що «зв'язок між штучним інтелектом та вищою освітою сприяє персоналізованому навчанню, оптимізує адміністративну ефективність і удосконалює навчальний процес» [2].

Технології штучного інтелекту були створені досить давно, хоча їх функціональне наповнення у вивченні мов обмежувалось найпростішими технологіями: машинне навчання, обробка мови і мовлення, здійснення елементарного перекладу за допомогою машин. Більш широким функціонал штучного інтелекту став майже у кінці ХХ – на початку ХХІ століття, коли це поняття стали розуміти як «обчислювальні системи, які здатні брати участь у процесах, подібних до людських, таких як навчання, адаптація, синтез, самокорекція та використання даних для складних завдань» [3].

Штучний інтелект у освіті використовується для реалізації адаптивного стилю навчання, оскільки передбачає створення платформ, що видозмінюють зміст та темп освітнього процесу відповідно до засад формування індивідуальної освітньої траєкторії кожного здобувача. Крім того, подібні платформи дають можливість надавати цільові вправи, адаптивні оцінки й розробляти завдання, необхідні для вивчення мов.

Штучний інтелект при вивченні польської мови у вищій школі охоплює кілька основних аспектів:

- індивідуалізація та диференція навчання, залежно від рівня володіння мовою чи бажання здобувачів;

- контроль успішності здобувачів вищої освіти та прогнозування підсумкових оцінок;
- створення віртуальних груп, чатів та класів для спілкування у віртуальному режимі, постановки питань й швидкого реагування на них;
- фіксування й автоматизація розкладу, кабінету здобувача та інших адміністративних процесів;
- здійснення перекладів, допомога в їх аналізі та вивченні, окреслення основних теоретико-методологічних засад лінгвістики польської мови;
- прагматика вивчення мови: зразки вимови звуків та слів, практика мовлення, набір вправ та тестових завдань, тощо [1].

Таким чином, розвиток штучного інтелекту стимулює розвиток освіти й науки, зокрема лінгвістичної. Інноваційні програми та технології дають можливість зробити вивчення іноземної, зокрема польської, мови більш доступним й комплексним. До того ж, важливою перевагою штучного інтелекту є те, що на його основі можна розвинути велику кількість практичних навичок, які зроблять майбутніх спеціалістів-полоністів затребуваними на ринку праці.

Список використаних джерел

1. Башманівський О. Л., Яриновська К. Т. Формування мотивації та вибір методів навчання англійської й польської мов студентами ЗВО в умовах дистанційного навчання. *Українська полоністика*. 2022. Т. 20. С. 105–114.
2. Савчин І., Лямзіна Н. Інтеграція штучного інтелекту у вивчення англійської мови у вищих навчальних закладах, зокрема у Львівській національній музичній академії імені М.В.Лисенка. *The 12th International scientific and practical conference «Science and technology: problems, prospects and innovations»* (September 1–3, 2023) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2023. 238 p.
3. Popenici, S. A. D., & Kerr, S. (2017). Exploring the impact of artificial intelligence on teaching and learning in higher education. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*, 12(22), 1–13. <https://doi.org/10.1186/s41039-017-0062-8>

Наукове електронне видання

РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ МІЖВУЗІВСЬКОГО
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО СЕМІНАРУ**

(Київ, 15 лютого 2024 року)

Видавець і виготовлювач
Державний торговельно-економічний університет
вул. Кіото, 19, м. Київ-156, Україна, 02156
Тел. (044) 513-74-18
Електронна пошта knute@knute.edu.ua
43Е-24

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 7656 від 05.09.2022